

Bruksela, 17 grudnia 2025 r.
(OR. en)

16973/25

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0419 (COD)**

**ECOFIN 1767
FISC 378
UD 314
ENV 1407
CLIMA 609**

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 17 grudnia 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2025) 989 final

Dotyczy: Wniosek
ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
zmieniające rozporządzenie (UE) 2023/956 w odniesieniu do
rozszerzenia zakresu jego stosowania na towary niższego szczebla
i środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 989 final.

Zał.: COM(2025) 989 final

Bruksela, dnia 17.12.2025 r.
COM(2025) 989 final

2025/0419 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2023/956 w odniesieniu do rozszerzenia zakresu jego stosowania na towary niższego szczebla i środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów

{SEC(2025) 989 final} - {SWD(2025) 987 final} - {SWD(2025) 988 final} -
{SWD(2025) 989 final}

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie (UE) 2023/956 ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ („rozporządzenie w sprawie CBAM”)¹ weszło w życie 1 października 2023 r. CBAM zapewnia, aby ambicje klimatyczne UE nie zostały osłabione przez ucieczkę emisji gazów cieplarnianych, która ma miejsce, gdy przedsiębiorstwa z siedzibą w UE przenoszą produkcję towarów, która wiąże się z wysokimi emisjami, do państw trzecich, w których polityka klimatyczna jest mniej rygorystyczna. Może się to również zdarzyć, gdy produkty z UE zostaną zastąpione tańszymi wyrobami z importu, których produkcja wiąże się z wyższymi emisjami. Ucieczka emisji prowadzi zatem do przenoszenia emisji z UE do państw trzecich, a nie do zamierzonego ograniczenia globalnych emisji dwutlenku węgla. CBAM przeciwdziała temu ryzyku, zapewniając, aby przywóz do UE towarów, których produkcja wiąże się z wysokimi emisjami, podlegał opłacie emisyjnej równoważnej opłacie, jaką ponoszą producenci wewnątrzunijni w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji („EU ETS”)². Po okresie przejściowym obowiązującym od października 2023 r. kolejny etap CBAM rozpoczyna się w styczniu 2026 r., wraz ze stopniowym wprowadzaniem opłat emisyjnych w odniesieniu do importowanych emisji wbudowanych.

Ogólnym celem wniosku ustawodawczego jest zwiększenie skuteczności CBAM, a tym samym redukcja emisji gazów cieplarnianych i przeciwdziałanie zmianie klimatu na całym świecie.

Aby zapewnić skuteczne wdrożenie CBAM, wniosek zmieni rozporządzenie w sprawie CBAM w celu rozwiązania trzech głównych problemów. Po pierwsze, rozszerzy zakres CBAM, aby przeciwdziałać ryzyku ucieczki emisji w odniesieniu do produktów znajdujących się dalej w łańcuchu wartości produktów ze stali i aluminium objętych obecnie zakresem CBAM. Po drugie, zajmie się próbami uniknięcia przestrzegania obowiązku CBAM. Po trzecie, wniosek udoskonali przepisy techniczne dotyczące przypisywania emisji do energii elektrycznej, aby zachęcić do obniżania emisyjności importu energii elektrycznej. W razie potrzeby wniosek zapewni również szereg niewielkich uproszczeń i usprawnień w stosowaniu mechanizmu oraz umożliwi utworzenie obszaru CBAM zintegrowanego z państwami EOG-EFTA.

CBAM ma obecnie zastosowanie do ograniczonego zestawu podstawowych towarów materialnych wymienionych w załączniku I do rozporządzenia w sprawie CBAM (aluminium, cement, energia elektryczna, nawozy, wodór oraz żelazo i stal). Te materiały podstawowe są często wykorzystywane jako dobra i usługi zaopatrzeniowe w produkcji towarów znajdujących się dalej w łańcuchu wartości (produktów rynku niższego szczebla). Unijni producenci tych produktów rynku niższego szczebla mają do czynienia z podwójnym wzrostem kosztów, co zachęcałoby do przenoszenia produkcji, w związku z czym UE „eksportowałyby” swoje emisje za granicę, niwecząc skuteczność unijnej polityki

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

² Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

klimatycznej. Po pierwsze, oczekuje się, że ambitniejsze cele klimatyczne UE i stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS zwiększą koszty materiałów podstawowych pochodzenia krajowego³. Po drugie, oczekuje się, że stopniowe wprowadzanie CBAM zwiększy koszty przywożonych materiałów podstawowych objętych jego zakresem. W wyniku tego podwójnego wzrostu kosztów istnieje coraz większa różnica między całkowitymi kosztami emisji dwutlenku węgla ponoszonymi przez krajowych producentów niższego szczebla a kosztami emisji dwutlenku węgla ponoszonymi przez producentów z państw trzecich. Powoduje to znaczne ryzyko ucieczki emisji w przypadku niektórych produktów rynku niższego szczebla.

Uznając to ryzyko, w art. 30 ust. 3 rozporządzenia w sprawie CBAM nałożono na Komisję obowiązek określania produktów rynku niższego szczebla, w przypadku których istnieje ryzyko ucieczki emisji, w celu ewentualnego włączenia ich w zakres CBAM. W opracowanym przez Komisję Europejskim planie działania w zakresie stali i metali⁴ określono cele rozszerzenia zakresu CBAM, ze szczególnym uwzględnieniem produktów rynku niższego szczebla wymagających intensywnego wykorzystania stali i aluminium. Zgodnie z tym celem i na podstawie oceny określającej produkty rynku niższego szczebla, w przypadku których istnieje największe ryzyko ucieczki emisji i które zawierają znaczną część towarów objętych CBAM, niniejszy wniosek rozszerzy zakres CBAM na wybrane produkty rynku niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium. Ewentualne rozszerzenie na produkty rynku niższego szczebla w innych sektorach objętych CBAM, a mianowicie tych związanych z cementem, nawozami i wodorem, omówiono w sprawozdaniu Komisji z przeglądu określonym w art. 30 ust. 2 rozporządzenia w sprawie CBAM. Rozszerzenie na te towary zostanie rozważone w ramach przyszłego przeglądu legislacyjnego.

W Europejskim planie działania w zakresie stali i metali podkreślono również znaczenie wyeliminowania ryzyka obchodzenia przepisów i unikania CBAM, które mogłyby osłabić skuteczność CBAM w zapobieganiu ryzyku ucieczki emisji. Obecne ramy egzekwowania CBAM zapewniają już szereg zabezpieczeń przed obchodzeniem przepisów, w tym w celu przeciwdziałania ryzyku błędnej klasyfikacji i zaniżania deklaracji towarów. W okresie przejściowym różne zainteresowane strony (w tym właściwe organy krajowe, organy celne, stowarzyszenia przedsiębiorców, a także poszczególne przedsiębiorstwa) wyraziły jednak obawy, że rozporządzenie w sprawie CBAM zawiera niewystarczające zabezpieczenia przed ryzykiem błędnej deklaracji intensywności emisji i ryzykiem wystąpienia nadużyć. Wniosek zawiera przepisy mające na celu przeciwdziałanie tym ryzykom.

Doświadczenia związane z wdrażaniem CBAM w okresie przejściowym i informacje zwrotne od zainteresowanych stron pokazały, że przepisy dotyczące importu energii elektrycznej są zbyt sztywne. W szczególności obecne ramy nie uwzględniają w wystarczającym stopniu poczynionych przez producentów energii elektrycznej spoza UE postępów w zakresie obniżania emisyjności wytwarzania energii elektrycznej, co zniechęca do handlu niskoemisyjną energią elektryczną i ogranicza zachęty dla producentów energii elektrycznej z państw trzecich do redukcji emisji. Niedociągnięcia te wynikają z dwóch głównych kwestii.

³ Stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień w ramach ETS spowoduje wzrost popytu na uprawnienia sprzedawane na aukcji, co zgodnie z oczekiwaniami zwiększy opłatę emisyjną uiszczaną w UE.

⁴ Komunikat „Europejski plan działania w zakresie stali i metali”, [COM\(2025\) 125](#).

Po pierwsze, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie CBAM domyślne wartości emisji⁵ dla importu energii elektrycznej odzwierciedlają jedynie wytwarzanie energii elektrycznej z paliw kopalnych. Te wartości domyślne mogą zatem prowadzić do przeszacowania wielkości emisji związanych z produkcją energii elektrycznej z państw trzecich, które eksportują stosunkowo czystą energię do UE. Po drugie, warunki, które należy spełnić, aby zadeklarować rzeczywiste emisje energii elektrycznej, okazały się w praktyce bardzo trudne do spełnienia. Wniosek zawiera przepisy mające na celu rozwiązanie tych kwestii.

Wniosek przewiduje ponadto również niewielkie usprawnienia w stosowaniu mechanizmu, takie jak rozszerzenie możliwości zwrócenia się o gwarancję przez właściwe organy krajowe, doprecyzowanie, że operatorzy mogą udostępniać zweryfikowane informacje dotyczące emisji innym operatorom, lub uproszczenie obowiązku prowadzenia dokumentacji przez upoważnionego zgłaszającego CBAM.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek, którego celem jest poprawa skuteczności CBAM, pomoże zapewnić osiągnięcie przez Unię jej ambitnych celów klimatycznych. W Europejskim prawie o klimacie określono prawnie wiążący cel dla UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. i redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r.⁶ Na początku tego roku Komisja Europejska zaproponowała ponadto cel redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o 90 % do 2040 r. Planowane zmniejszenie ogólnej liczby uprawnień w ramach EU ETS ma spowodować wzrost opłaty emisyjnej uiszczanej za emisje w UE. W tym kontekście zwiększa się potrzeba wprowadzenia skutecznych i wiarygodnych instrumentów przeciwdziałania ryzyku ucieczki emisji. Większa różnica w kosztach emisji dwutlenku węgla między producentami wewnątrzunijnymi a producentami z państw trzecich zwiększa zarówno ryzyko ucieczki emisji na rynku niższego szczebla, jak i ryzyko unikania i obchodzenia przepisów.

Wniosek stanowi część szerszej zakrojonych działań mających na celu zwiększenie skuteczności CBAM. Opiera się on na rozporządzeniu (UE) 2025/2083 w odniesieniu do uproszczenia i wzmocnienia CBAM⁷ przez wprowadzenie dodatkowych uproszczeń przy jednoczesnym zachowaniu celu środowiskowego tego mechanizmu. Na przykład niniejszy wniosek udoskonali zasady stosowania wartości domyślnych w odniesieniu do importu energii elektrycznej oraz ułatwi deklarowanie wartości rzeczywistych energii elektrycznej.

Komisja przeprowadziła również szeroko zakrojony przegląd CBAM zgodnie z art. 30 ust. 2 rozporządzenia w sprawie CBAM. W przeglądzie tym podsumowano dotychczasowe funkcjonowanie mechanizmu, oceniono stosunki z krajami rozwijającymi się, w tym

⁵ W przypadku importowanej energii elektrycznej rozporządzenie 2023/956 wymaga stosowania wartości domyślnych do obliczania emisji wbudowanych. Jeżeli spełnione są określone warunki, można zadeklarować rzeczywiste emisje związane z produkcją energii elektrycznej.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2083 z dnia 8 października 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2023/956 w odniesieniu do uproszczenia i wzmocnienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Dz.U. L, 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

z krajami najsłabiej rozwiniętymi⁸, oraz ich wpływ na te kraje, a także rozważono możliwe dalsze kroki. W przeglądzie rozważono również możliwość przyszłego rozszerzenia CBAM na inne sektory EU ETS, w przypadku których istnieje ryzyko ucieczki emisji, a także na produkty rynku niższego szczebla w innych sektorach (cement, nawozy i wodór)⁹. Jednocześnie Komisja Europejska przyjmuje szereg aktów wykonawczych i delegowanych, w których określone zostaną przepisy techniczne dotyczące funkcjonowania CBAM w jego obecnym zakresie¹⁰.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowana inicjatywa jest częścią Paktu dla czystego przemysłu¹¹ i jest ściśle powiązana z celami przyszłego Aktu w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą rozporządzenia w sprawie CBAM jest art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). Zgodnie z art. 191 i art. 192 ust. 1 TFUE Unia przyczynia się do osiągnięcia m.in. celów zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

CBAM tworzy wspólne i jednolite ramy zapewniające równowagę polityki w zakresie ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych stosowanej na unijnym rynku wewnętrznym i polityki w tym zakresie mającej zastosowanie do przywozu. Jednolite stosowanie CBAM ma kluczowe znaczenie dla uniknięcia sytuacji, w której każdy towar dopuszczony do obrotu w Unii byłby objęty CBAM. Skuteczność CBAM zależy od jednolitego sygnału cenowego dotyczącego emisji dwutlenku węgla stosowanego konsekwentnie w odniesieniu do odpowiednich sektorów we wszystkich państwach członkowskich UE. Proponowane zmiany w rozporządzeniu w sprawie CBAM również wymagają takiego jednolitego stosowania.

Różne rodzaje narażenia na ryzyko ucieczki emisji nie stanowią wystarczającego uzasadnienia dla działań na szczeblu krajowym. Mechanizm ten jest ukierunkowany na emisje uwalniane poza Unię i, podobnie jak EU ETS, CBAM osiąga większą efektywność, gdy jest jednolicie stosowany na szerszą skalę.

⁸ W ocenie tej szczegółowo omówiony zostanie wpływ obecnego zakresu CBAM na bardziej szczegółową grupę państw. W niniejszej ocenie skutków przeanalizowano również skutki dla państw trzecich w sekcji 6.

⁹ Nie bierze się pod uwagę produktów rynku niższego szczebla związanych z energią elektryczną, ponieważ energia elektryczna jest wykorzystywana w procesie produkcji praktycznie wszystkich towarów, co sprawia, że określenie udziału materiałów wsadowych i emisji wbudowanych związanych z energią elektryczną we wszystkich możliwych przywożonych towarach jest niewykonalne.

¹⁰ Kluczowe uwzględnione aspekty obejmują zasady monitorowania, obliczania i weryfikacji emisji wbudowanych związanych z towarami objętymi zakresem mechanizmu, zasady dostosowywania obowiązku CBAM w celu uwzględnienia poziomów przydziału bezpłatnych uprawnień w sektorach EU ETS objętych CBAM oraz zasady rozliczania opłat emisyjnych faktycznie uiszczonych w państwach trzecich.

¹¹ Komunikat, „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”, [COM\(2025\) 85 final](#).

- **Proporcjonalność**

Wniosek ma na celu zwiększenie skuteczności rozporządzenia w sprawie CBAM z myślą o zachowaniu skuteczności i integralności polityki klimatycznej UE. Jednocześnie opracowano warianty strategiczne mające na celu ograniczenie wpływu na obciążenie administracyjne przedsiębiorstw, organów i innych zainteresowanych stron.

Proponowane rozszerzenie zakresu CBAM na produkty niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium opiera się na logice obecnego rozporządzenia w sprawie CBAM i EU ETS, ze szczególnym uwzględnieniem produktów i sektorów, w których emisje wbudowane i ryzyko ucieczki emisji są najwyższe. Ponadto, jak opisano w sekcji 8.1 oceny skutków towarzyszącej wnioskowi, warianty strategiczne oceniono pod kątem ich ewentualnego wpływu na złożoność i obciążenie administracyjne. Ocenę tę przeprowadzono przy użyciu zestawu wskaźników efektywności i proporcjonalności, w tym całkowitych emisji z produkcji i przywozu w podziale na kody CN oraz wskaźnika określającego skład materiałowy produktów rynku niższego szczebla. Produkty o wyższym udziale materiałów podstawowych w masie charakteryzują się większymi emisjami wbudowanymi w stosunku do całkowitej masy produktu i w związku z tym są zazwyczaj najbardziej narażone na ryzyko ucieczki. Wskaźniki zastosowano również po to, aby przy wyborze towarów uwzględniono również złożoność łańcuchów dostaw. Na tej podstawie we wniosku rozszerzono zakres CBAM na wybrane produkty rynku niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium w sposób maksymalizujący korzyści dla środowiska przez uwzględnienie dodatkowych emisji, przy jednoczesnym ograniczeniu, w miarę możliwości, obciążenia administracyjnego i złożoności dla importerów i operatorów z państw trzecich.

Wniosek dotyczący ryzyka obchodzenia przepisów i unikania ich równoważy potrzebę zapewnienia skuteczności CBAM oraz ograniczenia złożoności i obciążenia administracyjnego mechanizmu. Zastosowano w nim elastyczne i ukierunkowane podejście – w drodze aktów wykonawczych i delegowanych – służące identyfikacji przywozu, w przypadku którego istnieje ryzyko obchodzenia przepisów lub innych praktyk mających na celu uniknięcie obowiązków związanych z CBAM, w odniesieniu do którego powinny mieć zastosowanie dodatkowe warunki dotyczące wykorzystania rzeczywistych emisji.

Wniosek dotyczący importu energii elektrycznej uprości warunki deklarowania rzeczywistych wartości emisji. Poprawi to skuteczność CBAM w zachęcaniu do obniżania emisyjności w państwach trzecich oraz sprawi, że stosowanie rzeczywistych wartości emisji będzie bardziej wykonalne dla wszystkich zainteresowanych stron. Zmiany w podejściu do wartości domyślnych dla importu energii elektrycznej nie powodują dodatkowej złożoności dla importerów ani operatorów z państw trzecich.

- **Wybór instrumentu**

Wniosek wymaga zmiany rozporządzenia w sprawie CBAM. Ustanowiono w nim przepisy szczegółowe niezbędne do stosowania rozporządzenia w sprawie CBAM. Niniejsze rozporządzenie wymaga ponadto jednolitego i spójnego stosowania i egzekwowania w całej Unii, aby osiągnąć cele określone w art. 32 (dotyczącym wspólnego podejścia do polityki zagranicznej) i art. 207 TFUE (dotyczącym wspólnej polityki handlowej).

Z tego względu cele niniejszego wniosku można najlepiej osiągnąć za pomocą rozporządzenia. Zapewni to bezpośrednio stosowanie jego przepisów.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Wniosek oparto na doświadczeniach zdobytych podczas wdrażania rozporządzenia w sprawie CBAM, którego przejściowy okres obowiązywania rozpoczął się 1 października 2023 r.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Od rozpoczęcia przejściowego okresu stosowania CBAM, 1 października 2023 r., służby Komisji stale konsultują się wieloma kanałami komunikacji z zainteresowanymi stronami w Unii i państwach trzecich. W okresie od 1 lipca do 26 sierpnia 2025 r. przeprowadzono zaproszenie do zgłaszania uwag i konsultacje publiczne na temat rozszerzenia zakresu na produkty rynku niższego szczebla, ryzyka obchodzenia przepisów i praktyk, które mogłyby podważyć cele CBAM, oraz energii elektrycznej. Na podstawie wyników konsultacji publicznych większość zainteresowanych stron na rynku niższego szczebla uważa, że istnieje ryzyko ucieczki emisji ze względu na CBAM w sektorach *downstream*. W dużej mierze zgadzają się, że rozszerzenie CBAM na produkty rynku niższego szczebla przyczyniłoby się do zmniejszenia ryzyka ucieczki emisji, wzmocnienia unijnej polityki klimatycznej, promowania innowacji w zakresie technologii niskoemisyjnych i zachęciłoby zarówno do konsumpcji produktów niskoemisyjnych w UE, jak i do działań na rzecz wprowadzenia opłat za emisję gazów cieplarnianych na całym świecie. Większość respondentów wskazała, że obecny CBAM jest narażony na ryzyko obchodzenia przepisów, co może osłabić jego skuteczność. Większość respondentów wskazała również, że obecna metodyka obliczania wartości domyślnych dla energii elektrycznej nie jest odpowiednia, ponieważ nie uwzględnia energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł niekopalnych. Większość respondentów wskazała ponadto, że należy uprościć warunki stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną.

Ponadto służby Komisji przeprowadziły szeroko zakrojone konsultacje z organami publicznymi w UE i w państwach trzecich oraz z przedstawicielami przemysłu, przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami międzynarodowymi lub międzyrządowymi. Miały one formę spotkań dwustronnych, dyskusji w ramach grupy ekspertów ds. CBAM, wywiadów w kontekście badań poświęconych rozszerzeniu zakresu na produkty rynku niższego szczebla i energię elektryczną, oraz ankiet przeprowadzonych wśród właściwych organów krajowych i organów celnych w kontekście ram zarządzania ryzykiem CBAM.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Wniosek opracowano na podstawie szeregu badań i opinii ekspertów, analizując potencjalne warianty projektowe oraz ich skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze.

Przed przygotowaniem wniosku przeprowadzono specjalne badanie uzupełniające, które koncentrowało się na rozszerzeniu zakresu CBAM na towary niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium. Oprócz tego badania przy wsparciu działającego w ramach Komisji Europejskiej Wspólnego Centrum Badawczego przeprowadzono specjalne modelowanie skutków społeczno-gospodarczych i środowiskowych, a służby Komisji przeprowadziły szeroko zakrojone badanie źródeł wtórnych i dogłębną analizę statystyczną. W kontekście niniejszej inicjatywy uwzględniono ponadto informacje zgromadzone w kontekście badań sektorowych, w tym badania dotyczące energii elektrycznej jako towaru objętego CBAM.

W ramach powyższej analizy służby Komisji przeprowadziły ukierunkowane konsultacje z odpowiednimi podmiotami gospodarczymi i państwami członkowskimi oraz wymianę informacji z zainteresowanymi stronami za pośrednictwem grupy ekspertów ds. CBAM i na specjalnych spotkaniach z zainteresowanymi stronami. Przeanalizowały one również dane zgromadzone w ramach kwartalnego sprawozdania CBAM przedkładanego przez zgłaszających w okresie przejściowym.

- **Ocena skutków**

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię z zastrzeżeniami w sprawie oceny skutków, w tym sugestie dotyczące ulepszeń. Sprawozdanie z oceny skutków poddano dalszemu przeglądowi w celu uwzględnienia tych sugestii.

W ocenie skutków przedstawiono warianty strategiczne rozważane w odniesieniu do rozszerzenia na rynki niższego szczebla, dodatkowych zabezpieczeń przed obchodzeniem przepisów i praktykami, które mogłyby podważyć cele CBAM, oraz zmienionych przepisów dotyczących warunków stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną. Ocena zawiera analizę wszystkich wariantów pod względem ich skuteczności w rozwiązywaniu istotnych kwestii. Opisano w niej ponadto wpływ możliwych wariantów strategicznych na wskaźniki gospodarcze i społeczne oraz na obciążenie administracyjne, zanim sformułowano wnioski dotyczące preferowanego wariantu. Warianty strategiczne porównano ze scenariuszem odniesienia, który odzwierciedla CBAM w jego obecnym kształcie legislacyjnym. Scenariusz odniesienia obejmuje również wdrożenie unijnego pakietu środków w dziedzinie klimatu „Gotowi na 55”, w tym stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS. Scenariusz odniesienia zakłada ponadto wdrożenie uproszczenia CBAM przyjętego w październiku 2025 r., w tym próg masy *de minimis* wynoszący 50 ton towarów objętych CBAM rocznie na importera (dla czterech kategorii towarów objętych CBAM).

Jeżeli chodzi o ewentualne rozszerzenie zakresu na produkty znajdujące się na niższym szczeblu w stosunku do materiałów podstawowych ze stali i aluminium, ryzyko ucieczki emisji w przypadku tych produktów oceniono na podstawie dwóch głównych kryteriów. Po pierwsze, jako wskaźnik zastępczy dla ich zbywalności przyjęto intensywność handlu¹² towarami. Towary, które łatwiej jest wprowadzić do obrotu, są bardziej narażone na ryzyko ucieczki emisji w wyniku przesunięcia produkcji lub zastąpienia przez przywóz z państw trzecich. Po drugie, wskaźnik wzrostu kosztów odzwierciedla, w jakim stopniu koszt emisji dwutlenku węgla związany z nakładami CBAM wpływa na ogólne koszty towarów niższego szczebla w porównaniu z ich ogólną wartością dodaną. Ponadto, aby zapewnić uwzględnienie wyłącznie produktów o największym znaczeniu dla klimatu, z wyboru wyłączono towary poniżej określonego dolnego progu całkowitego poziomu emisji wbudowanych na poziomie sektorowym. Zastosowanie różnych progów w odniesieniu do tych kryteriów zaowocowało trzema reprezentatywnymi wariantami rozszerzenia na rynki niższego szczebla. Wariant 1 obejmuje ukierunkowane rozszerzenie dotyczące wyłącznie towarów o najwyższym ryzyku ucieczki emisji i intensywności emisji. Wariant 2 obejmuje zrównoważone rozszerzenie koncentrujące się na narażonych na ryzyko towarach niższego szczebla o wysokiej intensywności emisji. Wariant 3 obejmuje szerokie rozszerzenie na wszystkie towary niższego szczebla narażone na ryzyko.

¹² Dla danego produktu wartość handlu produktem (wywóz plus przywóz) podzielona przez wartość całkowitej konsumpcji tego produktu w UE.

W ocenie skutków stwierdzono, że wariant 2 jest wariantem preferowanym, biorąc pod uwagę cel, jakim jest maksymalizacja korzyści dla środowiska przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów pod względem dodatkowej złożoności i obciążenia administracyjnego. W ramach tego wariantu korzyści dla środowiska pod względem objętych nim emisji, redukcji ucieczki emisji i szacowanej redukcji emisji znacznie przewyższają korzyści wynikające z wariantu 1. Jednocześnie korzyści dla środowiska wynikające z wariantu 2 są podobne do korzyści wynikających z wariantu 3, a przewidywane koszty są znacznie bardziej ograniczone. W porównaniu z wariantem 3 wariant 2 ma wpływ na mniejszą liczbę importerów, obejmuje mniej nowych kodów CN i zasadniczo dotyczy towarów o mniejszej złożoności przy obliczaniu emisji wbudowanych.

Aby dalej przeciwdziałać ryzyku ucieczki emisji rozważono dwa główne warianty dotyczące złomu. Wariant 1 przewiduje włączenie złomu przedkonsumenckiego do zakresu CBAM jako prekursora CBAM. Wariant 2 obejmuje zarówno złom przedkonsumencki, jak i pokonsumencki jako prekursory CBAM. W ocenie skutków stwierdzono, że wariant 1 odzwierciedla najlepsze podejście ogólne, ukierunkowane wyłącznie na obszary wysokiego ryzyka, co pozwala zminimalizować zbędne obciążenie administracyjne. W szczególności uznano, że włączenie złomu pokonsumenckiego jako prekursora CBAM, jak zaproponowano w wariantcie 2, mogłoby zniechęcić do gospodarki o obiegu zamkniętym i nie byłoby spójne z kilkoma politykami UE w tej dziedzinie.

W odniesieniu do praktyk obchodzenia przepisów, które mogłyby podważyć cele CBAM, rozważono dwa warianty strategiczne, przy czym w obu przypadkach zastosowano wspólny zestaw środków.

Wspólny zestaw środków polega, po pierwsze, na uprawnieniu Komisji do dalszego uszczegółowienia kodów CN w celu lepszego uwzględnienia szczególnego składu poszczególnych produktów objętych danym kodem CN objętym zakresem CBAM. Dzięki temu uprawnieniu możliwe będzie ujęcie odpowiednich składów produktów objętych tym samym kodem CN. Po drugie, uprawniono w nim Komisję do obwarowania wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do niektórych kodów CN/installacji w państwach trzecich dodatkowymi warunkami w przypadku wysokiego ryzyka wystąpienia nadużyć. Umożliwi to wprowadzenie dodatkowych warunków, które należy spełnić w odniesieniu do stosowania rzeczywistych zweryfikowanych wartości odnoszących się do konkretnych przypadków towarów, a także dowodów wykazujących, że nie doszło do wystąpienia nadużyć. Te warunki i dowody należy opracować w sposób proporcjonalny i niepowodujący niepotrzebnych obciążeń dla operatorów i importerów.

W wariantcie 1 proponuje się włączenie złomu przedkonsumenckiego aluminium i stali jako prekursora, umożliwiając tym samym przypisanie emisji do złomu jako prekursora. Uprawniono w nim również Komisję do zwrócenia się o dodatkowe dowody potwierdzające miejsce produkcji, a tym samym do wyeliminowania ryzyka błędnej deklaracji intensywności emisji ze względu na brak identyfikowalności. Wymóg przedstawienia dodatkowych dowodów dotyczyłby przywozu określonych kodów CN i pochodzeń, w przypadku których istnieje największe ryzyko obejścia przepisów wynikające z błędnej deklaracji intensywności emisji.

Wariant 2 opiera się na wariantcie 1, ale dodatkowo rozszerza zakres środków z zakresu polityki. Oprócz złomu przedkonsumenckiego wariant ten obejmowałby również złom pokonsumencki jako prekursor CBAM. Wymóg przedstawienia dowodu miejsca produkcji

miałby zastosowanie do wszystkich kodów CN lub pochodzeń. Miałby zatem wpływ na wszystkie deklaracje CBAM oparte na wartościach rzeczywistych emisji.

Preferowanym wariantem jest wariant 1 ze względu na jego zrównoważone i proporcjonalne podejście umożliwiające skuteczne przeciwdziałanie ryzyku obchodzenia środków.

Aby zaradzić niedociągnięciom w traktowaniu importu energii elektrycznej rozważono cztery warianty. Warianty te różnią się pod względem metodyki stosowanej do obliczania współczynnika emisji oraz warunków deklarowania wartości rzeczywistych. Obejmują one poszczególne kombinacje dwóch głównych wariantów strategicznych: (i) utrzymanie obecnego podejścia do współczynnika emisji CO₂ opartego na paliwach kopalnych w państwie wywozu lub przejście na średni współczynnik emisji z sieci w państwie wywozu; (ii) zmiana kryterium związanego z ograniczeniami przesyłowymi przez odniesienie do braku ograniczeń strukturalnych lub jego całkowite usunięcie. Ponadto dwa elementy mają również zastosowanie do wszystkich wariantów. Po pierwsze, zmieniono kryterium i doprecyzowano, że umowy zakupu energii elektrycznej (PPA) obejmują wyłącznie fizyczne PPA, oraz dopuszczono stosowanie pośrednich PPA. Po drugie, zmieniono warunek dotyczący nominacji przepustowości – ma on zastosowanie wyłącznie w przypadku alokacji zdolności przesyłowych typu „explicit”.

Preferowanym wariantem w odniesieniu do importu energii elektrycznej jest zmiana średniego współczynnika emisji z sieci dla krajów eksportujących oraz usunięcie kryterium stosowania rzeczywistych wartości emisji związanych z ograniczeniami przesyłowymi. Średni współczynnik emisji z sieci będzie lepiej odzwierciedlał tendencję do obniżania emisyjności w państwie pochodzenia, ponieważ uwzględniona zostanie również energia elektryczna wytwarzana ze źródeł odnawialnych. Wraz ze zmianami warunków dotyczących umów PPA i nominacji przepustowości usunięcie warunku braku przeciążenia sieci jeszcze bardziej ułatwi zgłaszanie wartości rzeczywistych.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Uproszczenie mechanizmu przyjęte w październiku 2025 r. korzystnie wpływa na rozszerzenie zakresu CBAM na produkty przemysłu niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium¹³. Próg *de minimis* wynoszący 50 ton przywożonych towarów objętych CBAM wyłącza około 182 000 importerów z obecnego zakresu CBAM, co zmniejsza koszty administracyjne ponoszone przez importerów o szacunkowo 1 123 mln EUR rocznie¹⁴. Próg *de minimis* przynosi również korzyści importerom niższego szczebla, przy czym ponad 90 % importerów prowadzących działalność w sektorach objętych rozszerzeniem na podstawie niniejszego wniosku jest zwolnionych z obowiązków związanych z CBAM, przy jednoczesnym utrzymaniu zakresu ponad 99 % emisji.

Wpływ wszystkich rozważanych wariantów strategicznych (opisanych w sekcji dotyczącej oceny skutków) poddano dokładnej ocenie pod kątem ich wpływu na obciążenie administracyjne. Pakiet strategiczny zawarty w niniejszym wniosku wybrano po rozważeniu korzyści dla środowiska oraz potrzeby ograniczenia dodatkowego obciążenia administracyjnego i uniknięcia zwiększenia złożoności CBAM. Kwestię tę również opisano

¹³ Dz.U. L, 2025/2083.

¹⁴ Ocena skutków towarzysząca wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2023/956 w odniesieniu do uproszczenia i wzmocnienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, COM(2025) 87 final.

w sekcji dotyczącej proporcjonalności oraz w podsumowaniu oceny skutków zawartym w niniejszym uzasadnieniu.

Rozszerzenie CBAM na rynki niższego szczebla ma umiarkowany wpływ na liczbę importerów z sektora MŚP (i producentów z sektora MŚP z państw trzecich) objętych zakresem CBAM, przy czym około połowa nowych importerów objętych zakresem CBAM to MŚP. Oznacza to, że w sumie około 3 800–3 900 dodatkowych MŚP zostanie objętych obowiązkami związanymi z CBAM.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek przygotowano z poszanowaniem praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności przyczynia się on do osiągnięcia celu dotyczącego wysokiego poziomu ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 37 Karty.

4. WPLYW NA BUDŻET

Rozszerzenie na rynki niższego szczebla nie ma na celu generowania dochodów, lecz raczej zwiększenie skuteczności CBAM w zakresie przeciwdziałania ucieczce emisji. Zgodnie z oceną skutków przewiduje się, że do 2030 r. wniosek przyniesie roczne dochody w wysokości około 0,58 mld EUR. Po 2030 r., w związku z wycofywaniem bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS i stopniowym wprowadzaniem CBAM, dochody powinny nadal rosnąć i według szacunków wynieść 0,69 mld EUR do 2035 r. Według szacunków wpływ na budżet UE wyniesie średnio na 0,2 mld EUR rocznie w latach 2028–2034 zgodnie z wnioskiem Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034.

Środki wprowadzone w celu przeciwdziałania ryzyku unikania i obchodzenia przepisów umożliwią osiągnięcie prognozowanych dochodów w praktyce.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Okres przejściowy CBAM ma zastosowanie do końca 2025 r., a okres docelowy rozpocznie się w 2026 r.

Przed zakończeniem okresu przejściowego i zgodnie z art. 30 ust. 2 rozporządzenia w sprawie CBAM Komisja jest zobowiązana przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie kompleksowe sprawozdanie z przeglądu wniosków wyciągniętych z okresu przejściowego. W sprawozdaniu tym przedstawione zostaną również możliwe przyszłe kroki w zakresie dalszych zmian i rozszerzenia zakresu. Komisja Europejska przygotowuje ponadto przyjęcie szeregu aktów wykonawczych i delegowanych, w których określone zostaną przepisy techniczne dotyczące funkcjonowania CBAM w jego obecnym zakresie.

Komisja będzie nadal monitorować i oceniać wdrażanie CBAM i przedstawi sprawozdanie na ten temat zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie CBAM.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Niniejsze rozporządzenie wprowadza następujące zmiany w rozporządzeniu (UE) 2023/956:

W art. 1 pkt 1 precyzuje się stosowanie rozporządzenia (UE) 2023/956 po jego uwzględnieniu w Porozumieniu EOG i uprawniono Komisję do przyjmowania aktów wykonawczych w celu odpowiedniej zmiany załącznika III do tego rozporządzenia.

W art. 1 pkt 1 lit. c) i d) przewidziano możliwość uznania transpozycji odpowiedniego dorobku prawnego UE dotyczącego rynku energii elektrycznej w celu zwrócenia się o integrację rynku energii elektrycznej państwa trzeciego z rynkiem Unii przez łączenie rynków, w drodze protokołu ustaleń między Komisją a państwami trzecimi.

W art. 1 pkt 1 lit. e) i art. 1 pkt 19 przewidziano możliwość przyjmowania aktów delegowanych w trybie pilnym w celu dodania państwa trzeciego lub terytorium trzeciego do wykazu zwolnionych państw trzecich lub terytoriów trzecich w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2023/956.

W art. 1 pkt 1 lit. e) przewidziano możliwość zawierania przez Unię umów z państwami trzecimi w celu uwzględnienia mechanizmu wprowadzania opłat emisyjnych oraz wzajemnego uznawania jednostek akredytujących.

W art. 1 pkt 3, art. 1 pkt 5 lit. a) ppkt 2 i art. 1 pkt 5 lit. c) oraz art. 1 pkt 8 lit. b) i c) uprawniono Komisję do przyjmowania aktów delegowanych wymagających, w przypadkach gdy istnieją wystarczające dowody wskazujące na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć, w odniesieniu do podzbioru kodów CN i pochodzeń, przedstawienia dodatkowych dowodów w celu wykazania, że takie nadużycia nie wystąpiły.

W art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 6 lit. c) oraz art. 1 pkt 21–23 lit. b) rozszerzono zakres stosowania rozporządzenia (UE) 2023/956 na niektóre towary niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium oraz przewidziano możliwość stosowania stopniowego narzutu w odniesieniu do niektórych z tych towarów.

W art. 1 pkt 4 dodano wymóg, aby pośredni przedstawiciel celny składający wniosek o udzielenie upoważnienia wskazał we wniosku numer EORI lub inny krajowy numer identyfikacyjny reprezentowanych importerów.

W art. 1 pkt 5 lit. a) ppkt 1 i art. 1 pkt 8 lit. a) przewidziano rejestrację operatora w rejestrze CBAM do celów określenia poziomu emisji wbudowanych na podstawie rzeczywistych zweryfikowanych emisji.

W art. 1 pkt 5 lit. b) i c) wymaga się, aby upoważniony zgłaszający CBAM przedstawił, w stosownych przypadkach, dowody potwierdzające miejsce i czas produkcji towarów zgłoszonych na podstawie rzeczywistych emisji.

W art. 1 pkt 5 lit. b) precyzuje się, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących procedur przeglądu deklaracji CBAM.

W art. 1 pkt 6 lit. a) i art. 1 pkt 24 przewidziano włączenie materiałów wsadowych (prekursorów) do metodyki określania poziomu emisji wbudowanych związanych z towarami.

W art. 1 pkt 6 lit. b), art. 1 pkt 8 lit. d) i art. 1 pkt 23 przewidziano możliwość ujawnienia przez operatora upoważnionemu zgłaszającemu CBAM jedynie podzbioru elementów danych wymaganych do zgłaszania, obliczania i weryfikacji rzeczywistych emisji.

W art. 1 pkt 7 precyzuje się, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących warunków ustalania kwalifikacji niezależnej osoby odpowiedzialnej za poświadczanie uiszczonej opłaty emisyjnej, w tym uzyskiwania akredytacji od krajowej jednostki akredytującej.

W art. 1 pkt 9 lit. b) precyzuje się, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu rozliczania opłaty emisyjnej uiszczonej za granicą na podstawie zasady równoważności i z uwzględnieniem działań podjętych w zakresie jednostek emisji dwutlenku węgla.

W art. 1 pkt 8 lit. c) precyzuje się, że operator może ujawnić innemu operatorowi informacje dotyczące weryfikacji emisji wbudowanych związanych z materiałami wsadowymi (prekursorami).

Art. 1 pkt 9 umożliwia właściwym organom wymaganie przedłożenia gwarancji w dodatkowych przypadkach oraz na wykorzystanie jej, w przypadku gdy upoważniony zgłaszający CBAM nie przekaze do umorzenia wystarczającej liczby certyfikatów CBAM, w celu odzyskania wszelkich zaległych wyrównań finansowych.

W art. 1 pkt 10 precyzuje się, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych ustanawiających procedury weryfikacji, które mają być stosowane przez weryfikatorów.

W art. 1 pkt 11 precyzuje się, że Komisja lub właściwy organ mogą, w ramach przeglądu deklaracji CBAM, zwrócić się do upoważnionego zgłaszającego CBAM o przedstawienie dowodów na to, że przywiezione towary zostały wyprodukowane w zadeklarowanej instalacji i w zadeklarowanym okresie produkcji.

W art. 1 pkt 12 przewidziano szczegółową zasadę obliczania ceny certyfikatów CBAM, w przypadku gdy na platformie aukcyjnej odbywa się tylko jedna aukcja.

W art. 1 pkt 13 precyzuje się, że wymóg zapewnienia przez upoważnionych zgłaszających CBAM, aby na koniec każdego kwartału liczba certyfikatów CBAM na ich rachunku w rejestrze CBAM odpowiadała co najmniej 50 %, opiera się na cyklu rocznym, w związku z czym należy wyłączyć z obliczeń kwartalnych certyfikaty zakupione w latach innych niż rok kalendarzowy.

W art. 1 pkt 14 usprawniono proces odkupu przez wyłączenie Komisji z udziału w tym procesie.

W art. 1 pkt 15 lit. a) precyzuje się rolę numeru rachunku CBAM w określaniu osoby odpowiedzialnej za wypełnianie obowiązków związanych z CBAM.

Art. 1 pkt 15 lit. b) i c) umożliwia właściwym organom zwrócenie się o weryfikację poprawności odpowiednich danych i informacji celnych przekazywanych za pośrednictwem rejestru CBAM, uprawnia Komisję do przyjmowania aktów wykonawczych określających skład materiałowy i chemiczny towaru oraz umożliwia organom celnym przekazywanie tych informacji Komisji.

W art. 1 pkt 15 lit. a) i d) uprawniono Komisję do przyjmowania aktów wykonawczych określających skład materiałowy i chemiczny towaru oraz umożliwiono organom celnym przekazywanie tych informacji Komisji.

W art. 1 pkt 16 określono nową praktykę obchodzenia przepisów polegającą na sztucznym dostosowaniu łańcuchów dostaw towarów, aby towary korzystały z niższej wartości domyślnej.

W art. 1 pkt 17 uprawniono Komisję do przyjmowania aktów delegowanych w celu usunięcia towaru z załącznika I w przypadku zaistnienia poważnych i nieprzewidzianych okoliczności powodujących poważne szkody dla rynku wewnętrznego Unii.

Art. 1 pkt 18 dotyczy zmiany przyznanych Komisji przez współprawodawców uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, aby uwzględnić zmiany wprowadzane niniejszym wnioskiem.

W art. 1 pkt 20 precyzuje się, że w sprawozdaniu oceniającym funkcjonowanie CBAM należy ocenić wpływ CBAM na sektory, które mają zostać objęte CBAM w przyszłości, oraz że w stosownych przypadkach sprawozdaniu może towarzyszyć wniosek ustawodawczy.

W art. 1 pkt 22 zmieniono współczynnik emisji dla importowanej energii elektrycznej, aby uwzględnić energię elektryczną wytwarzaną ze wszystkich źródeł. Zmieniono również warunki stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną, aby zwiększyć ich elastyczność.

Art. 2 zawiera przepisy dotyczące wejścia w życie i stosowania proponowanych środków. Aby umożliwić terminowe złożenie pierwszych deklaracji CBAM do dnia 30 września 2027 r., zmiany metody stosowanej do obliczania współczynnika emisji dla importowanej energii elektrycznej oraz zmiany warunków stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną będą miały zastosowanie do importu energii elektrycznej, który miał miejsce od dnia 1 stycznia 2026 r. Zmiany wymagające wdrożenia w rejestrze CBAM lub uruchomienia na początku roku kalendarzowego, w tym rozszerzenie zakresu na produkty rynku niższego szczebla, będą miały zastosowanie od 1 stycznia 2028 r.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniające rozporządzenie (UE) 2023/956 w odniesieniu do rozszerzenia zakresu jego stosowania na towary niższego szczebla i środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,po konsultacji z Komitetem Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956³ pierwotnie miało ograniczony zakres i obejmowało te towary, które są najbardziej narażone na ryzyko ucieczki emisji i które są najbardziej emisyjne. Zakres stosowania tego rozporządzenia należy stopniowo rozszerzać, aby objąć nim produkty znajdujące się dalej w łańcuchu wartości towarów wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia.
- (2) W komunikacie zatytułowanym „Europejski plan działania w zakresie stali i metali”⁴ Komisja określiła cele, jakimi jest rozszerzenie zakresu mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ („CBAM”) na niektóre produkty rynku niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium, a także przeciwdziałanie ryzyku obchodzenia przepisów i praktyk, które mogłyby podważyć cele CBAM, w tym przekierowanie przez państwa trzecie towarów niskoemisyjnych na rynek unijny w przypadku braku starań o obniżanie emisyjności całej ich produkcji.
- (3) Ponieważ CBAM ma stworzyć zachęty do redukcji emisji dla operatorów w państwach trzecich, Unia jest zdecydowana współpracować z krajami o niskim

¹ Dz.U. C, [...], s. [...].

² Dz.U. C, [...], s. [...].

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

⁴ Komunikat „Europejski plan działania w zakresie stali i metali”, [COM/\(2025\) 125 final](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex:52025DC0085)<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex:52025DC0085>.

i średnim dochodzie i wspierać je w obniżaniu emisyjności ich przemysłu wytwórczego w ramach zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu⁵ i zgodnie z porozumieniem paryskim⁶. Unia powinna nadal wspierać te kraje, a zwłaszcza kraje najslabiej rozwinięte, z budżetu Unii, aby pomóc im zapewnić dostosowanie się do obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia. Unia powinna nadal wspierać działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w tych krajach, w tym ich starania o obniżanie emisyjności i transformację ich przemysłu, do wysokości pułapu wieloletnich ram finansowych oraz wsparcia finansowego udzielanego przez Unię na rzecz międzynarodowego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu. Podkreślono to dodatkowo w globalnej wizji UE w zakresie klimatu i energii⁷, w której wskazano, że UE będzie kontynuować aktywną współpracę z krajami partnerskimi, aby zapewnić większą spójność między wewnętrznymi i zewnętrznymi politykami UE. Wraz ze stopniowym wdrażaniem CBAM Unia zamierza wzmocnić partnerstwa i wspierać szerzej zakrojone działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, w tym przez zapewnienie wsparcia finansowego dla działań państw na rzecz obniżania emisyjności.

- (4) Po uwzględnieniu rozporządzenia (UE) 2023/956 w Porozumieniu EOG państw EFTA stosujących CBAM nie należy uznawać za państwa trzecie do celów niniejszego rozporządzenia i należy je skreślić z załącznika III do tego rozporządzenia. Wspólny obszar CBAM zostałby utworzony, gdyby próg określony w art. 2a rozporządzenia (UE) 2023/956 miał wspólnie zastosowanie do przywozu do Unii i na obszary celne państw EFTA stosujących CBAM.
- (5) Po uwzględnieniu rozporządzenia (UE) 2023/956 w Porozumieniu EOG rozporządzenie to powinno mieć zastosowanie do produktów przetworzonych z towarów wymienionych w załączniku I pochodzących z państwa trzeciego, które powstały w wyniku procedury uszlachetniania czynnego, o której mowa w art. 256 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, w przypadku gdy są one powrotnie wywożone na obszar celny państwa EFTA, które uwzględniło CBAM, pod warunkiem że są przywożone na jeden z tych obszarów celnych. Należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do określenia szczegółowych warunków stosowania CBAM do takich towarów.
- (6) Po uwzględnieniu rozporządzenia (UE) 2023/956 w Porozumieniu EOG należy doprecyzować, że rozporządzenie to nie ma zastosowania do towarów uprzednio dopuszczonych do obrotu na obszarze celnym państw EFTA, które uwzględniły CBAM, pod warunkiem że zgłaszający wskaże w kolejnym zgłoszeniu celnym, że towary zostały wcześniej dopuszczone do obrotu na obszarze celnym tych państw EFTA.
- (7) Po uwzględnieniu rozporządzenia (UE) 2023/956 w Porozumieniu EOG państw EFTA stosujących CBAM nie należy uznawać za państwa trzecie do celów niniejszego rozporządzenia i należy je skreślić z załącznika III do tego rozporządzenia. Wspólny obszar CBAM zostałby utworzony, gdyby próg określony w art. 2a rozporządzenia (UE) 2023/956 miał wspólnie zastosowanie do przywozu do Unii i na obszary celne państw EFTA stosujących CBAM.

⁵ Komunikat: Europejski Zielony Ład, [COM\(2019\) 640 final](#).

⁶ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

⁷ Wspólny komunikat: Globalna wizja klimatyczna i energetyczna UE: zapewnienie konkurencyjnej roli Europy na rynkach światowych i przyspieszenie czystej transformacji, [JOIN\(2025\) 25 final](#).

- (8) Przepływy energii elektrycznej z państw trzecich wynikające z działań podejmowanych przez operatorów systemów przesyłowych w celu zapewnienia bezpiecznej i chronionej eksploatacji ich sieci, w tym postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych i w przypadku nieplanowanych przepływów, nie powinny być objęte niniejszym rozporządzeniem.
- (9) Należyte uznanie postępów poczynionych przez odpowiednie państwa trzecie w zakresie łączenia rynków systemów elektroenergetycznych gwarantuje, że wszelkie ograniczone czasowo zwolnienia przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są w pełni zgodne ze strategicznymi celami Unii i konkretnymi osiągnięciami tych państw trzecich. Efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej oraz integracja rynków energii elektrycznej państw trzecich z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej Unii mają zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia kosztów zarówno po stronie państw członkowskich, jak i odpowiednich państw trzecich, a także dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw. Takie uznanie powinno zostać przedstawione w drodze protokołu ustaleń między Komisją a państwami trzecimi, które dokonały pełnej – zweryfikowanej przez Komisję – transpozycji odpowiedniego dorobku prawnego UE dotyczącego rynku energii elektrycznej. W protokole ustaleń należy określić harmonogram stosowania zwolnienia przewidzianego w rozporządzeniu (UE) 2023/956, przy jednoczesnym uwzględnieniu przestrzegania odpowiednich zasad rynkowych i instytucji operatora systemu przesyłowego (OSP) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943⁸ i rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1222⁹, a także postępy poczynione przez odpowiednie państwa w zakresie instrumentów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych równoważnych EU ETS w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej.
- (10) Aby zapewnić, by jednolity próg masy nie przekraczał 1 % emisji wbudowanych związanych z towarami przywożonymi i produktami przetworzonymi w następstwie rozszerzenia rozporządzenia (UE) 2023/956 na produkty rynku niższego szczebla, roczną ocenę tego progu w 2027 r. należy przeprowadzić na podstawie danych dotyczących przywozu obejmujących towary niższego szczebla objęte tym rozszerzeniem.
- (11) CBAM ma na celu przeciwdziałanie ryzyku ucieczki emisji dzięki zapewnieniu, aby produkty, niezależnie od tego, czy są przywożone do Unii, czy w niej produkowane, podlegały równoważnej opłacie emisyjnej. Dopóki znaczna liczba międzynarodowych partnerów Unii w swojej polityce klimatycznej nie osiągnie tego samego poziomu ambicji, dopóty będzie istniało ryzyko ucieczki emisji, co spowoduje, że ogólne emisje będą wyższe niż w przypadku braku ucieczki emisji.
- (12) Nadużycia mogą mieć miejsce, gdy podmioty nadużywają możliwości wykorzystania rzeczywistych emisji w celu uniknięcia w sposób nieuzasadniony, w całości lub w części, odpowiedzialności finansowej CBAM, a tym samym osłabiają skuteczność CBAM w eliminowaniu ryzyka ucieczki emisji w Unii i osiągnięciu celów unijnej polityki klimatycznej.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (wersja przekształcona) (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz.U. L 197 z 25.7.2015, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>).

- (13) Komisja powinna monitorować wpływ CBAM na rynek wewnętrzny Unii w celu oceny ryzyka nadużyć osłabiających skuteczność CBAM oraz potencjalnego wpływu na rynek wewnętrzny Unii, m.in. przez analizę zgłoszeń przywozowych i deklaracji CBAM lub na podstawie odpowiednich źródeł informacji, w tym informacji od państw członkowskich przekazywanych w ramach wymiany informacji w grupie ekspertów ds. CBAM lub innych odpowiednich wymian informacji.
- (14) Aby umożliwić szybką reakcję w przypadku dowodów wskazujących na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu określenia – w odniesieniu do wykorzystania rzeczywistych emisji do kombinacji towarów i pochodzenia – informacji, które należy zgłosić, a także dowodów wykazujących, że nie doszło do wystąpienia nadużyć. Jeżeli Komisja uzna, że istnieją wystarczające dowody wskazujące na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć, powinna być zobowiązana do podjęcia działań w drodze aktów delegowanych w terminie trzech miesięcy od stwierdzenia tego faktu. Te warunki i dowody należy opracować w sposób proporcjonalny i niepowodujący niepotrzebnych obciążeń dla operatorów i importerów.
- (15) Aby możliwa była identyfikacja importerów reprezentowanych przez pośredniego przedstawiciela celnego, wniosek o udzielenie upoważnienia powinien zawierać numer rejestracyjny i identyfikacyjny przedsiębiorcy (numer EORI) lub inny rodzaj krajowego numeru identyfikacyjnego reprezentowanych importerów.
- (16) Aby wyeliminować ryzyko błędnej deklaracji emisji wbudowanych określonych na podstawie rzeczywistych emisji, Komisja i właściwy organ powinny mieć możliwość zwrócenia się do upoważnionego zgłaszającego CBAM o przedstawienie dowodów na to, że przywożone towary zostały wyprodukowane w zgłoszonej instalacji i w zadeklarowanym okresie produkcji. W przypadku niektórych towarów, takich jak towary charakteryzujące się większą heterogenicznością intensywności emisji lub tylko w niektórych przypadkach, dowody powinny być wymagane w ramach deklaracji CBAM. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia towarów, w odniesieniu do których takie dowody powinny być wymagane w ramach deklaracji CBAM, oraz konkretnego rodzaju dowodów, które należy przedstawić.
- (17) Aby ułatwić przetwarzanie informacji na temat operatorów w państwach trzecich, zmniejszyć obciążenie administracyjne operatora i upoważnionego zgłaszającego CBAM oraz ułatwić przegląd deklaracji CBAM, rejestracja operatorów powinna być niezbędnym krokiem do określenia poziomu emisji wbudowanych na podstawie rzeczywistych zweryfikowanych emisji.
- (18) Aby wspierać zharmonizowane podejście do przeglądu deklaracji CBAM, należy doprecyzować, że Komisja może, w ramach aktu wykonawczego dotyczącego standardowego formatu deklaracji CBAM, określić procedury przeglądu deklaracji CBAM.
- (19) Emisje pochodzące z produkcji złomu przedkonsumenckiego w Unii podlegają opłacie emisyjnej, ponieważ w ramach EU ETS emisje są mierzone na poziomie instalacji. Ponieważ przedkonsumenckiemu złomowi aluminium i przedkonsumenckiemu złomowi stalowemu na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/956 przypisuje się zerową emisję, przywożone towary, w których jako materiał wsadowy wykorzystano przedkonsumencki złom aluminium i przedkonsumencki złom stalowy, podlegają niższej opłacie emisyjnej w porównaniu z towarami produkowanymi w Unii, co

osłabia skuteczność CBAM w eliminowaniu ryzyka ucieczki emisji w przypadku towarów wymienionych w załączniku I.

- (20) Aby zwiększyć skuteczność CBAM w przeciwdziałaniu ryzyku ucieczki emisji w przypadku towarów, przy obliczaniu emisji wbudowanych związanych z towarami należy uwzględnić emisje z przedkonsumenckiego złomu aluminium i przedkonsumenckiego złomu stalowego. Ponieważ złom przedkonsumencki jest produktem ubocznym wytwarzanym w sposób niezamierzony w procesie produkcji towarów metalowych i nadaje się do natychmiastowego ponownego użycia w procesie produkcji, nie uznaje się, że w jego przypadku istnieje ryzyko ucieczki emisji. W związku z tym emisje przedkonsumenckiego złomu aluminium i przedkonsumenckiego złomu stalowego należy brać pod uwagę wyłącznie wtedy, gdy są wykorzystywane jako prekursor towarów wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna zapewnić, aby nie obchodzono monitorowania, zgłaszania i weryfikacji emisji wbudowanych związanych ze złomem przedkonsumenckim wykorzystywanym jako materiał wsadowy (prekursor), również przez błędne zgłaszanie złomu przedkonsumenckiego jako złomu pokonsumenckiego w celu obniżenia określenia poziomu emisji wbudowanych.
- (21) Aby ułatwić stosowanie rozporządzenia (UE) 2023/956, Unia może, w kontekście rozporządzenia wykonawczego dotyczącego rozliczania opłaty emisyjnej uiszczanej za granicą, uwzględnić jednostki emisji dwutlenku węgla na podstawie art. 6 porozumienia paryskiego.
- (22) Należy doprecyzować, że ze względu na fakt, że niektóre elementy danych wymaganych do zgłaszania, obliczania i weryfikacji rzeczywistych emisji są szczególnie chronionymi informacjami handlowymi, operator może podjąć decyzję o ujawnieniu jedynie streszczenia tych elementów, które są niezbędne do określenia i weryfikacji emisji wbudowanych oraz stosowania warunków wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do odpowiednich kombinacji towarów i pochodzenia. Upoważniony zgłaszający CBAM powinien być zobowiązany wyłącznie do prowadzenia rejestrów ujawnionych informacji.
- (23) Szczególne wyzwania pojawiają się w związku z wykorzystaniem rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami niższego szczebla produkowanymi z wykorzystaniem wielu materiałów wsadowych (prekursorów) oraz w przypadku gdy materiały te należą do różnych sektorów objętych CBAM lub do sektorów nieobjętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia. Towary te mają zazwyczaj dłuższe i bardziej złożone globalne łańcuchy wartości, a ich produkcja obejmuje wiele etapów produkcji. Pozyskiwanie zweryfikowanych informacji na temat rzeczywistych emisji z materiałów wsadowych (prekursorów) będzie trudne pod względem administracyjnym, co z kolei zniechęci do wykorzystania rzeczywistych emisji. Aby sprostać tym wyzwaniom, należy ułatwić stosowanie wartości domyślnych odnoszących się do tych konkretnych towarów przez niestosowanie narzutu, bez uszczerbku dla integralności środowiskowej CBAM.
- (24) Ponieważ poświadczenie dokumentacji dotyczącej opłat emisyjnych może mieć miejsce przed przywozem towaru do Unii, nie należy wymagać, aby osoba poświadczająca informacje zawarte w dokumentacji dotyczącej opłat emisyjnych była niezależna od upoważnionego zgłaszającego CBAM.
- (25) Ponieważ odliczenie opłaty emisyjnej faktycznie uiszczonej w państwie trzecim wymaga, aby emisje wbudowane opierały się na rzeczywistych zweryfikowanych emisjach, a poświadczenie dokumentacji dotyczącej opłat emisyjnych musi opierać się

na uprzedniej weryfikacji emisji wbudowanych, weryfikacja emisji wbudowanych i poświadczenie opłaty emisyjnej uiszczonej za te emisje są ściśle powiązane i mogą ewentualnie zostać przeprowadzone przez tę samą osobę. Poświadczenie opłaty emisyjnej powinno ponadto podlegać kontroli i nadzorowi podobnym do kontroli i nadzoru sprawowanych w odniesieniu do weryfikacji emisji. Należy zatem doprecyzować, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących warunków ustalania kwalifikacji osoby odpowiedzialnej za poświadczenie, za pośrednictwem rejestru CBAM, informacji zawartych w dokumentacji dotyczącej opłat emisyjnych, w tym przyznawania akredytacji przez krajową jednostkę akredytującą, oraz obejmujących niezbędne procedury certyfikacji i wymianę informacji.

- (26) Aby ułatwić weryfikację emisji wbudowanych w przypadku towarów złożonych, należy doprecyzować, że operator powinien mieć możliwość wymiany informacji, w tym informacji na temat weryfikacji emisji wbudowanych związanych z materiałami wsadowymi (prekursorami), z innym operatorem.
- (27) Aby zapewnić zdolność finansową wnioskodawcy lub upoważnionego zgłaszającego CBAM, właściwym organom należy umożliwić wymaganie przedłożenia gwarancji w przypadkach innych niż sytuacja, w której wnioskodawca nie prowadził działalności gospodarczej przez okres dwóch lat obrotowych poprzedzających rok złożenia wniosku. Aby zagwarantować właściwy pobór dochodów, należy również umożliwić właściwym organom korzystanie ze złożonej gwarancji, w przypadku gdy upoważniony zgłaszający CBAM nie wypełnia swojego obowiązku posiadania na koniec każdego kwartału liczby certyfikatów CBAM odpowiadającej 50 % emisji wbudowanych związanych z towarami, które przywiózł do Unii od początku roku.
- (28) Należy doprecyzować, że aby umożliwić krajowym jednostkom akredytującym, Komisji i właściwym organom kontrolę i monitorowanie weryfikatorów, konieczne jest ustanowienie procedur weryfikacji, które mają być stosowane przez weryfikatorów.
- (29) Aby CBAM zachował skuteczność jako środek zapobiegający ucieczce emisji, Komisja ma obliczać cenę certyfikatów CBAM na podstawie cotygodniowych średnich cen uprawnień sprzedawanych na aukcji w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji („EU ETS”). Aby zapewnić stałe dokładne odzwierciedlenie cen ETS w cenie certyfikatu CBAM, należy ustanowić szczegółową zasadę obliczania dla tygodni kalendarzowych, w których na platformie aukcyjnej odbywa się tylko jedna aukcja.
- (30) Począwszy od 2027 r. upoważnieni zgłaszający CBAM powyżej jednolitego progu masy mają zapewnić, aby na koniec każdego kwartału liczba certyfikatów CBAM na ich rachunku w rejestrze CBAM odpowiadała co najmniej 50 % emisji wbudowanych związanych z przywożonymi towarami od początku tego roku. Ponieważ zasada ta opiera się na cyklu rocznym, na którym opiera się limit odkupu certyfikatów CBAM, z liczby certyfikatów CBAM, których dotyczą obliczenia kwartalne, należy wyłączyć certyfikaty zakupione w latach innych niż ten rok kalendarzowy.
- (31) Aby usprawnić proces odkupu, zwiększyć efektywność tego procesu i zmniejszyć obciążenie administracyjne, a jednocześnie utrzymać integralność bezpieczeństwa i solidny nadzór, właściwy organ powinien mieć możliwość bezpośredniego odkupu nadwyżkowych certyfikatów CBAM od upoważnionego zgłaszającego CBAM.

- (32) W przypadku niektórych towarów, np. zawartości klinkieru w cemencie, zawartości azotu w nawozach lub pierwiastków stopowych w stali, istotnym czynnikiem decydującym o emisjach wbudowanych jest skład materiałowy i chemiczny towaru. Aby wyeliminować ryzyko błędnej deklaracji emisji wbudowanych określonych na podstawie rzeczywistych emisji w odniesieniu do niektórych towarów, w przypadku których intensywność emisji jest bardziej niejednorodna, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia składu materiałowego i chemicznego towaru w zgłoszeniu celnym.
- (33) Aby zapewnić właściwym organom i Komisji dostęp do wszystkich informacji i danych celnych niezbędnych do wykonania rozporządzenia (UE) 2023/956 przez organy celne, konieczne jest określenie odpowiednich dokumentów, informacji i danych załączanych do zgłoszenia, w tym rozliczenia zamknięcia, które mają być przekazywane przez organy celne.
- (34) Należy doprecyzować, że numer rachunku CBAM zawarty w zgłoszeniu celnym, rozliczeniu zamknięcia, poświadczeniu odbioru lub innym odpowiednim dokumencie celnym w momencie dopuszczenia towarów do obrotu powinien być wykorzystywany do określenia osoby odpowiedzialnej za wypełnienie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (35) Aby zapewnić dokładność danych i informacji celnych dostępnych właściwym organom w rejestrze CBAM, właściwe organy powinny mieć możliwość zwrócenia się do organów celnych lub Komisji o zatwierdzenie tych informacji. Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych określających zakres informacji oraz częstotliwość, harmonogram i środki przekazywania tych informacji.
- (36) Aby zapobiec praktykom, które mogłyby utrudnić osiągnięcie celów CBAM, Komisja powinna prowadzić na poziomie Unii stały monitoring praktyk obchodzenia przepisów, które to praktyki polegają na sztucznym dostosowaniu łańcucha dostaw towarów w celu uniknięcia obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2023/956.
- (37) Aby umożliwić szybką reakcję w przypadku poważnych i nieprzewidywalnych konsekwencji włączenia towaru do zakresu CBAM, prowadzących do poważnych szkód dla rynku wewnętrznego Unii, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu usunięcia towaru z zakresu stosowania rozporządzenia (UE) 2023/956.
- (38) Aby zapewnić lepsze dostosowanie do Nomenklatury scalonej („CN”) określonej w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87¹⁰, należy doprecyzować opis niektórych kodów CN w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2023/956.
- (39) Wraz ze stopniowym wycofywaniem przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹ ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii („EU ETS”) oraz stopniowym wprowadzaniem CBAM ryzyko ucieczki emisji

¹⁰ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

¹¹ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

prawdopodobnie przesunie się z sektorów *upstream* obecnie objętych CBAM na produkty rynku niższego szczebla. Aby zachować skuteczność celów CBAM, konieczne jest zatem rozszerzenie zakresu stosowania rozporządzenia (UE) 2023/956 na produkty znajdujące się dalej w łańcuchu wartości.

- (40) Zgodnie z Europejskim planem działania w zakresie stali i metali rozszerzenie zakresu stosowania rozporządzenia (UE) 2023/956 powinno koncentrować się na sektorach metali i towarach, które zawierają znaczną część produktów objętych CBAM. Powinno ono zatem obejmować towary niższego szczebla wymagające intensywnego wykorzystania stali i aluminium, które są najczęściej przywożone do Unii pod względem liczby, wartości i ilości oraz które są narażone na największe ryzyko ucieczki emisji. Sektory stali i aluminium wykazują również największą techniczną wykonalność w zakresie obliczania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami.
- (41) Wybór towarów niższego szczebla wymagających intensywnego wykorzystania stali i aluminium powinien opierać się na jasno określonych kryteriach i progach, odzwierciedlających ryzyko ucieczki emisji związane z każdym produktem, w tym ich udział w emisjach wbudowanych, ich znaczenie dla klimatu oraz techniczną wykonalność włączenia ich w zakres stosowania rozporządzenia (UE) 2023/956. Ryzyko ucieczki emisji należy ocenić zarówno w odniesieniu do intensywności handlu produktem, jak i porównania kosztu emisji dwutlenku węgla wbudowanych związanych z materiałami wsadowymi (prekursorami) w produkcie z ogólną wartością dodaną produktu. Na podstawie tych samych kryteriów Komisja powinna w przyszłości ocenić rozszerzenie zakresu stosowania tego rozporządzenia na dodatkowe towary niższego szczebla i przedstawić swoje wnioski w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady.
- (42) Zgodnie z zasadami oraz metodami obliczeniowymi mającymi zastosowanie do innych towarów emisje wbudowane związane z towarami niższego szczebla należy obliczać na podstawie rzeczywistych emisji zweryfikowanych przez weryfikatora lub przez odniesienie do wartości domyślnych obliczonych i udostępnionych przez Komisję. Ponieważ granice systemowe procesów produkcji są ograniczone do granic systemowych procesów produkcji objętych EU ETS, przypisanie emisji wbudowanych związanych z towarami niższego szczebla należy ograniczyć do emisji zawartych w materiałach wsadowych (prekursorach). Przy obliczaniu emisji wbudowanych należy uwzględnić materiały wsadowe (prekursory) towarów niższego szczebla, które nie są wymienione w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2023/956.
- (43) W przypadku ograniczonej liczby towarów niższego szczebla emisje wbudowane mogą, w zależności od składu materiałowego towaru, całkowicie wykraczać poza zakres stosowania CBAM. Należy zatem określić, że towary niższego szczebla, które są wykonane wyłącznie z materiałów nieobjętych zakresem stosowania CBAM, nie powinny być objęte zakresem załącznika I do rozporządzenia (UE) 2023/956.
- (44) Szczególne wyzwania pojawiają się w związku z wykorzystaniem rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami niższego szczebla produkowanymi z wykorzystaniem wielu materiałów wsadowych (prekursorów) oraz w przypadku gdy materiały te należą do różnych sektorów objętych CBAM lub do sektorów nieobjętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia. Towary te mają zazwyczaj dłuższe i bardziej złożone globalne łańcuchy wartości, a ich produkcja obejmuje wiele etapów produkcji. Pozyskiwanie zweryfikowanych informacji na temat rzeczywistych emisji z materiałów wsadowych (prekursorów) będzie trudne pod względem

administracyjnym, co z kolei zniechęci do wykorzystania rzeczywistych emisji. Aby sprostać tym wyzwaniom, należy ułatwić stosowanie wartości domyślnych odnoszących się do tych konkretnych towarów przez niestosowanie narzutu, bez uszczerbku dla integralności środowiskowej CBAM.

- (45) Szczegółne wyzwania pojawiają się w związku z wykorzystaniem rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami niższego szczebla objętymi sektorami „żeliwo i stal”, „aluminium” i „towary z metali łączonych”, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2023/956. Ze względu na wyzwania związane z gromadzeniem danych w całym łańcuchu dostaw niektórych komponentów tych towarów specyficzne emisje wbudowane związane ze wszystkimi towarami objętymi tymi sekcjami należy obliczać jako funkcję emisji wbudowanych związanych z materiałami wsadowymi (prekursorami) zawartymi w towarach.
- (46) Metodę stosowaną do obliczania współczynnika emisji dla importowanej energii elektrycznej należy zmienić w taki sposób, aby uwzględniała energię elektryczną wytwarzaną ze wszystkich źródeł, w tym ze źródeł niekopalnych. W związku z tym Komisja powinna obliczyć i udostępnić zmienione wartości domyślne dla importowanej energii elektrycznej.
- (47) Aby zapewnić spójną metodykę w odniesieniu do wartości domyślnych dla emisji pośrednich, należy doprecyzować, że alternatywna wartość domyślna dla emisji pośrednich, w przypadku której państwo trzecie lub grupa państw trzecich może wykazać, że jest niższa niż wartość ustalona przez Komisję, powinna opierać się na tej samej metodzie obliczeniowej co wartości domyślne dla emisji pośrednich określone przez Komisję.
- (48) Aby ułatwić określenie poziomu emisji wbudowanych związanych z energią elektryczną na podstawie rzeczywistych emisji, należy uelastyczyć warunki stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną. Należy doprecyzować, że można stosować niektóre umowy zakupu energii elektrycznej zawarte między pośrednikami. W świetle praktycznych trudności w wykazaniu, że w momencie przywozu nie doszło do fizycznego przeciążenia sieci w żadnym punkcie sieci, należy ponadto usunąć to kryterium oraz alternatywne kryterium dotyczące wykazania bezpośredniego podłączenia do unijnego systemu przesyłowego. Nie powinno być konieczne również wykazanie stałej nominacji przydzielonej przepustowości połączeń wzajemnych, jeżeli zdolności przesyłowe są przydzielane w drodze alokacji zdolności typu „implicit”.
- (49) Ze względu na fakt, że niektóre elementy danych stanowiących podstawę weryfikacji emisji wbudowanych są szczególnie chronionymi informacjami handlowymi, sprawozdanie z weryfikacji powinno zawierać wyłącznie informacje niezbędne do ustalenia emisji wbudowanych związanych z towarami. Informacji na temat emisji uwolnionych przez instalację lub na temat towarów, które nie są objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, mimo że podlegają przeglądowi przez weryfikatora, nie należy uwzględniać w sprawozdaniu z weryfikacji.
- (50) W celu zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów rozporządzenia (UE) 2023/956 należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej na potrzeby usunięcia towarów z zakresu załącznika I, w razie potrzeby, z powodu poważnych szkód dla rynku wewnętrznego Unii spowodowanych poważnymi i nieprzewidywanymi okolicznościami oraz do czasu ustania tych poważnych i nieprzewidywanych okoliczności. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie

udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (51) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia – czyli rozszerzenie zakresu mechanizmu przyjętego przez Unię w celu zapobiegania ryzyku ucieczki emisji, a tym samym ograniczenia globalnych emisji dwutlenku węgla, a także eliminowanie ryzyka obchodzenia przepisów i praktyk, które mogłyby podważyć cele CBAM – nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (52) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2023/956.
- (53) Do celów określenia poziomu emisji wbudowanych związanych z energią elektryczną, aby umożliwić złożenie pierwszych deklaracji CBAM do dnia 30 września 2027 r. na podstawie niniejszego rozporządzenia, zmiany metody stosowanej do obliczania współczynnika emisji dla importowanej energii elektrycznej oraz zmiany warunków stosowania rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z importowaną energią elektryczną powinny mieć zastosowanie do importu energii elektrycznej, który miał miejsce od dnia 1 stycznia 2026 r. Aby zapewnić wystarczającą przewidywalność, rozszerzenie zakresu załącznika I do rozporządzenia (UE) 2023/956 oraz objęcie nim materiałów wsadowych (prekursorów) wymienionych w załączniku VIII powinno mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2028 r.
- (54) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2023/956,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany rozporządzenia (UE) 2023/956

W rozporządzeniu (UE) 2023/956 wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Po uwzględnieniu w Porozumieniu EOG niniejsze rozporządzenie stosuje się również do produktów przetworzonych z towarów wymienionych w załączniku I pochodzących z państwa trzeciego, które powstały w wyniku procedury uszlachetniania czynnego, o której mowa w art. 256 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, w przypadku gdy są one powrotnie wywożone na obszar celny Norwegii lub Islandii, pod warunkiem że są przywożone do tych państw.

Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające szczegółowe warunki stosowania CBAM do takich produktów. Te akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.”;

b) w ust. 4 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Po uwzględnieniu w Porozumieniu EOG, na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2, niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do towarów pochodzących z państw trzecich uprzednio dopuszczonych do obrotu na obszarze celnym państw EFTA, które uwzględniły CBAM, pod warunkiem że zgłaszający wskaże w kolejnym zgłoszeniu celnym złożonym na obszarze celnym Unii, że towary zostały wcześniej dopuszczone do obrotu na obszarze celnym tych państw EFTA, oraz pod warunkiem że na wniosek organu celnego zgłaszający udostępni dokumentację lub informacje stanowiące dowód, że towary zostały wcześniej dopuszczone do obrotu na obszarze celnym odpowiednich państw EFTA. Zgłaszający jest odpowiedzialny za dostępność tego dowodu w momencie składania zgłoszenia celnego.”;

c) dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„Jeżeli państwo trzecie zwróciło się o zintegrowanie swojego rynku energii elektrycznej z rynkiem Unii w drodze łączenia rynków na podstawie umowy międzynarodowej, Komisja może, po ustaleniu, że dane państwo trzecie dokonało pełnej transpozycji dorobku prawnego UE dotyczącego rynku energii elektrycznej, zawrzeć z tym państwem trzecim protokół ustaleń.

W protokole ustaleń, o którym mowa w akapicie pierwszym, określa się harmonogram stosowania zwolnienia przewidzianego w art. 2 ust. 7 oraz harmonogram wdrożenia instrumentu ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych równoważnego EU ETS w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej.”;

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„Państwo trzecie lub terytorium trzecie spełniające warunki określone w ust. 7 zostaje wpisane do pkt 2 załącznika III. Oceniając, czy warunki określone w ust. 7 niniejszego artykułu zostały spełnione, Komisja uwzględnia postępy zgodnie z harmonogramem określonym w protokole ustaleń na podstawie art. 2 ust. 7a.”;

e) ust. 11 i 12 otrzymują brzmienie:

„11. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 28 w celu zmiany wykazów państw trzecich lub terytoriów trzecich wymienionych w pkt 1 lub 2 załącznika III przez dodanie lub usunięcie państwa trzeciego lub terytorium trzeciego w zależności od tego, czy w odniesieniu do tego państwa trzeciego lub terytorium trzeciego zostały spełnione warunki określone w ust. 6, 7 lub 9, lub w wyniku uwzględnienia CBAM w Porozumieniu EOG. Jeżeli w przypadku dodania państwa trzeciego do wykazu państw trzecich lub terytoriów trzecich wymienionych w pkt 2 załącznika III jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego ustępu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 28a.

Unia może zawierać umowy z państwami trzecimi lub terytoriami trzecimi w celu uwzględnienia obowiązujących w takich państwach lub na takich terytoriach mechanizmów wprowadzania opłat emisyjnych na potrzeby stosowania art. 9, a także wzajemnego uznawania jednostek akredytujących z państw trzecich do celów akredytacji osoby prawnej jako weryfikatora zgodnie z art. 18.”;

2. w art. 2a ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Do celów oceny z 2027 r., która ma zostać przeprowadzona do dnia 30 kwietnia 2027 r., Komisja wykorzystuje dane dotyczące przywozu towarów zawarte

w załączniku I do niniejszego rozporządzenia i w załączniku I do rozporządzenia (UE) XX/XX [rozporządzenie zmieniające].”;

3. w art. 3 dodaje się pkt 35 w brzmieniu:

„35) »nadużycia« oznaczają praktyki stosowane przez podmiot w celu uzyskania korzyści przez uniknięcie w sposób nieuzasadniony, w całości lub w części, odpowiedzialności finansowej CBAM, a tym samym osłabienie skuteczności CBAM w przeciwdziałaniu ryzyku ucieczki emisji w UE.”;

4. art. 5 ust. 5 lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) w stosownych przypadkach – numer EORI lub inny krajowy numer identyfikacyjny, imiona i nazwiska lub nazwy oraz dane kontaktowe osób, w imieniu których działa wnioskodawca.”;

5. w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

1. lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) całkowity poziom emisji wbudowanych związanych z towarami, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu, wyrażony w tonach emisji ekwiwalentu CO₂ na megawatogodzinę energii elektrycznej lub – w przypadku innych towarów – w tonach emisji ekwiwalentu CO₂ na tonę poszczególnych rodzajów towarów, obliczony zgodnie z art. 7, a w przypadku gdy emisje wbudowane ustala się na podstawie rzeczywistych emisji przekazanych przez operatora za pośrednictwem rejestru CBAM zgodnie z art. 10, zweryfikowany zgodnie z art. 8.”;

2. dodaje się lit. e) i f) w brzmieniu:

„e) w stosownych przypadkach w celu wyeliminowania ryzyka błędnych deklaracji wynikającego z braku identyfikowalności łańcucha dostaw – dowody na to, że towary przywiezione w poprzednim roku kalendarzowym zostały wyprodukowane w zadeklarowanej instalacji i w rzeczywistym czasie produkcji, o którym mowa w deklaracji CBAM;

f) w przypadku gdy zgodnie z aktem delegowanym przyjętym zgodnie z ust. 7 emisje wbudowane ustala się na podstawie rzeczywistych emisji w odniesieniu do kombinacji towarów i miejsc pochodzenia, które są narażone na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć, dowody na to, że nie wystąpiło takie ryzyko.”;

b) ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących standardowego formatu deklaracji CBAM, w tym szczegółowych informacji w podziale na instalacje, państwo pochodzenia lub inne państwo trzecie oraz rodzaj towarów podlegających zgłoszeniu, na poparcie sum, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w szczególności w odniesieniu do emisji wbudowanych, uiszczonej opłaty emisyjnej, domyślnej opłaty emisyjnej do celów art. 9 ust. 4, procedury składania deklaracji CBAM za pośrednictwem rejestru CBAM, w tym procedur przeglądu deklaracji CBAM zgodnie z art. 19, oraz zasad przekazywania certyfikatów CBAM, o których mowa w ust. 2 lit. c), do umorzenia zgodnie z art. 22 ust. 1, w szczególności w odniesieniu do procesu i wyboru przez upoważnionego zgłaszającego CBAM certyfikatów, które mają zostać przekazane do umorzenia.”;

c) dodaje się ust. 6a i 7 w brzmieniu:

„6a. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych dotyczących identyfikacji towarów lub kombinacji towarów i miejsc pochodzenia, w odniesieniu do których należy przedstawić dowody w deklaracji CBAM zgodnie z ust. 2 lit. e), a także konkretnego rodzaju dowodów, które należy przedstawić. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29 ust. 2.

7. Komisja monitoruje na poziomie Unii wpływ CBAM na rynek wewnętrzny Unii. Jeżeli Komisja, biorąc pod uwagę odpowiednie informacje, w tym informacje ze zgłoszeń przywozowych i deklaracji CBAM, stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody wskazujące na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć w odniesieniu do kombinacji towarów i miejsc pochodzenia, może poinformować importerów i upoważnionych zgłaszających CBAM o tym ryzyku, może poinformować właściwe organy i organy celne o tym ryzyku w celu zwiększenia ich poziomu kontroli oraz jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 28 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez określenie metod identyfikacji kombinacji towarów i miejsc pochodzenia, informacji, które należy zgłosić do celów wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do tych kombinacji towarów i miejsc pochodzenia, a także dowodów, które należy przedstawić w celu wykazania, że nie doszło do nadużycia.

Komisja przyjmuje akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, w terminie trzech miesięcy od stwierdzenia, że istnieją wystarczające dowody wskazujące na wysokie ryzyko wystąpienia nadużyć.”;

6. w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Emisje wbudowane związane z materiałami wsadowymi (prekursorami) wymienionymi w załączniku VIII uwzględnia się przy określaniu poziomu emisji wbudowanych związanych z towarami.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Upoważniony zgłaszający CBAM prowadzi rejestry informacji ujawnionych zgodnie z art. 10 ust. 7, które są wymagane do obliczenia emisji wbudowanych zgodnie z wymogami określonymi w załączniku V. Rejestry te muszą być wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić Komisji i właściwemu organowi przegląd deklaracji CBAM zgodnie z art. 19 ust. 2.”;

c) w ust. 7 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą zawierać wykaz towarów niższego szczebla, w odniesieniu do których, ze względu na złożoność łańcucha dostaw i bez uszczerbku dla integralności środowiskowej CBAM, nie stosuje się narzutu.”;

7. w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

1. zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Informacje zawarte w tej dokumentacji poświadczą osoba niezależna od organów danego państwa trzeciego.”;

2. dodaje się akapit w brzmieniu:

„Niezależna osoba, o której mowa w akapicie pierwszym, może być osobą prawną, która uzyska akredytację od krajowej jednostki akredytującej w odpowiednim zakresie akredytacji.”;

b) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:

1. akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych, opartych na zasadzie równoważności, dotyczących przeliczania średniej rocznej opłaty emisyjnej faktycznie uiszczonej zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu oraz rocznych domyślnych opłat emisyjnych określonych zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu na odpowiednie zmniejszenie liczby certyfikatów CBAM, które mają zostać przekazane do umorzenia. Akty te regulują również przeliczanie kwoty opłaty emisyjnej wyrażonej w walucie obcej na euro po średnim rocznym kursie wymiany, wymagane dowody faktycznego uiszczenia opłaty emisyjnej, przykłady wszelkich odpowiednich rabatów lub innych form rekompensaty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz kwalifikacje niezależnej osoby, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, a także zasady ustalenia jej kwalifikacji i niezależności. Kwalifikacje, o których mowa w poprzednim ustępie, obejmują uzyskanie akredytacji od krajowej jednostki akredytującej, specyfikację procedur certyfikacji oraz odpowiednią wymianę informacji między niezależną osobą, krajowymi jednostkami akredytującymi, Komisją Europejską i właściwymi organami. Komisja jest również uprawniona do regulowania warunków odliczania jednostek emisji dwutlenku węgla na podstawie art. 6 porozumienia paryskiego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29 ust. 2.”;

2. dodaje się akapit w brzmieniu:

„Kwalifikacje, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują uzyskanie akredytacji od krajowej jednostki akredytującej, specyfikację procedur certyfikacji oraz odpowiednią wymianę informacji między niezależną osobą, krajowymi jednostkami akredytującymi, Komisją i właściwymi organami.”;

8. w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aby umożliwić weryfikację emisji wbudowanych na podstawie rzeczywistych emisji, a także określenie, w stosownych przypadkach, opłaty emisyjnej uiszczonej w państwie trzecim, Komisja – na wniosek operatora instalacji znajdującej się w państwie trzecim – rejestruje informacje dotyczące tego operatora i jego instalacji w rejestrze CBAM, o którym mowa w art. 14.”;

b) w ust. 5 dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) zapewnia, w stosownych przypadkach zgodnie z art. 6 ust. 7, spełnienie warunków wymaganych do wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do odpowiednich kombinacji towarów i miejsc pochodzenia.”;

c) ust. 7 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Operator może ujawnić upoważnionemu zgłaszającemu CBAM lub innemu operatorowi informacje dotyczące warunków wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do odpowiednich kombinacji towarów i miejsc pochodzenia zgodnie z art. 6 ust. 7, weryfikacji emisji wbudowanych i opłaty emisyjnej uiszczonej w państwie trzecim, o której mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.”;

d) ust. 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Operator może ujawnić upoważnionemu zgłaszającemu CBAM jedynie streszczenie informacji zawartych w ust. 5 lit. a), b), c) i e). Upoważniony zgłaszający CBAM jest uprawniony do skorzystania z ujawnionych mu informacji w celu wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 8.

W przypadku gdy upoważniony zgłaszający CBAM zdecyduje się złożyć deklarację CBAM na podstawie tych ujawnionych informacji, pozostaje on odpowiedzialny za przekazanie do umorzenia prawidłowej liczby certyfikatów CBAM zgodnie z art. 22 ust. 1.”;

9. w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5, w przypadku gdy właściwy organ stwierdzi, że wnioskodawca lub upoważniony zgłaszający CBAM nie wykazuje zdolności finansowej do wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia, w tym przez niespełnienie wymogu określonego w art. 22 ust. 2, właściwy organ może wymagać przedłożenia gwarancji.

Właściwy organ ustala kwotę takiej gwarancji na kwotę obliczoną jako zagregowana wartość certyfikatów CBAM, które upoważniony zgłaszający CBAM musiałby przekazać do umorzenia zgodnie z art. 22, w odniesieniu do jednego z poniższych:

a) przywozu towarów zgłoszonego zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. g);

b) ilości przywiezionych towarów zadeklarowaną w zgłoszeniu celnym oraz innych istotnych informacji dostępnych właściwemu organowi z poprzednich dwóch lat kalendarzowych; lub

c) oszacowania zakładającego przekroczenie jednolitego progu masy o średnią odpowiadającą odpowiednim sektorom objętym niniejszym rozporządzeniem.

Przedkładana gwarancja musi mieć postać gwarancji bankowej płatnej na pierwsze żądanie przez instytucję finansową prowadzącą działalność w Unii lub innej gwarancji dającej równoważne zabezpieczenie.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy złożenie gwarancji jest wymagane zgodnie z ust. 5, właściwy organ zwalnia gwarancję natychmiast po dniu 30 września drugiego roku, w którym upoważniony zgłaszający CBAM przekazał do umorzenia certyfikaty CBAM zgodnie z art. 22.

W przypadku gdy złożenie gwarancji jest wymagane zgodnie z ust. 5a, właściwy organ zwalnia gwarancję natychmiast po dniu 30 września drugiego roku, w którym upoważniony zgłaszający CBAM przekazał do umorzenia certyfikaty CBAM zgodnie z art. 22. Niezależnie od powyższego właściwy organ może podjąć decyzję o przedłużeniu okresu gwarancji, jeżeli takie przedłużenie jest należycie uzasadnione.

W przypadku gdy upoważniony zgłaszający CBAM nie przekaze do umorzenia wystarczającej liczby certyfikatów CBAM zgodnie z art. 22 i w następstwie decyzji podjętej zgodnie z art. 19 ust. 5, właściwy organ wykorzystuje przedłożoną gwarancję do odzyskania zaległego wyrównania finansowego.

Właściwy organ określa kwotę podlegającą odzyskaniu na podstawie liczby certyfikatów, które należało przekazać do umorzenia, oraz ceny certyfikatów w dniu podjęcia decyzji.”;

10. w art. 18 ust. 3 dodaje się zdanie w brzmieniu:

„W tych aktach delegowanych określa się również procedury weryfikacji stosowane przez weryfikatorów.”;

11. w art. 19 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy emisje wbudowane ustala się na podstawie rzeczywistych emisji, Komisja lub właściwy organ państwa członkowskiego, w którym zgłaszający CBAM ma siedzibę, może, w ramach przeglądu deklaracji CBAM, zwrócić się do upoważnionego zgłaszającego CBAM o przedstawienie dowodów na to, że przywiezione towary zostały wyprodukowane w instalacji, o której mowa w deklaracji CBAM.”;

12. w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do tygodni kalendarzowych, w których na platformie aukcyjnej nie odbywa się żadna aukcja, cena certyfikatów CBAM jest równa średniej cen zamknięcia uprawnień w ramach EU ETS w ostatnim tygodniu, w którym na platformie aukcyjnej odbywały się aukcje. W odniesieniu do tygodni kalendarzowych, w których na platformie aukcyjnej odbywa się jedna aukcja, cena certyfikatów CBAM jest równa średniej tej ceny zamknięcia i cen zamknięcia w ostatnim tygodniu, w którym na platformie aukcyjnej odbyło się kilka aukcji.”;

- b) ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja publikuje cenę certyfikatów CBAM na swojej stronie internetowej lub w inny odpowiedni sposób w pierwszym dniu roboczym kolejnego tygodnia kalendarzowego.”;

13. w art. 22 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Od 2028 r. obliczenia, o których mowa w akapicie pierwszym, opierają się wyłącznie na certyfikatach CBAM zakupionych przez upoważnionego zgłaszającego CBAM w tym samym roku.”;

14. art. 23 ust. 1 akapit drugi zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Nadwyżkowe certyfikaty CBAM podlegają odkupowi za pośrednictwem wspólnej centralnej platformy, o której mowa w art. 20.”;

15. w art. 25 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organy celne okresowo i automatycznie, w szczególności za pomocą mechanizmu nadzoru ustanowionego na podstawie art. 56 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, przekazują Komisji szczegółowe informacje na temat towarów zgłoszonych do przywozu. Informacje te obejmują numer EORI lub inne dane identyfikacyjne – zadeklarowane zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 – importera lub upoważnionego zgłaszającego CBAM, a także numer rachunku CBAM upoważnionego zgłaszającego CBAM, ośmiocyfrowy kod CN towarów, ilość, państwo pochodzenia, datę zgłoszenia celnego i procedurę celną, a także wszelkie inne dane istotne dla zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym, w stosownych

przypadkach, rozliczenie zamknięcia, zgłoszenia do powrotnego wywozu i równoważne dokumenty celne. W przypadku gdy importer nie ma numeru EORI, organy celne przekazują Komisji również nazwę, adres oraz, jeżeli są dostępne, dane kontaktowe importera.

Numer rachunku CBAM podany w zgłoszeniu celnym lub innym odpowiednim dokumencie przy zgłaszaniu towarów wymienionych w załączniku I lub produktów przetworzonych uzyskanych z takich towarów do przywozu określa upoważnionego zgłaszającego CBAM wypełniającego obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu.”;

b) w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy właściwy organ uzna, że informacje są nieprawidłowe lub niedokładne, może zwrócić się do organów celnych lub Komisji o sprawdzenie poprawności lub dokładności tych informacji.”;

c) ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych określających zakres informacji oraz częstotliwość, harmonogram i środki przekazywania tych informacji na podstawie ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.”;

d) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych określających skład materiałowy i chemiczny towarów wymienionych w załączniku I. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 29 ust. 2.”;

16. w art. 27 ust. 2 dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) sztuczne dostosowanie łańcuchów dostaw, aby towary korzystały z niższych wartości domyślnych.”;

17. dodaje się art. 27a w brzmieniu:

„*Artykuł 27a*

Poważne i nieprzewidziane okoliczności

Komisja monitoruje sytuację na poziomie Unii w celu oceny wpływu CBAM na rynek wewnętrzny Unii. Jeżeli Komisja, biorąc pod uwagę odpowiednie dowody, uzna, że włączenie towaru do załącznika I powoduje poważne szkody dla rynku wewnętrznego Unii ze względu na poważne i nieprzewidziane okoliczności związane z wpływem na ceny towarów, jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 28 w celu usunięcia tego towaru z załącznika I do czasu ustania tych poważnych i nieprzewidywalnych okoliczności.”;

18. w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 2 ust. 10 i 11, art. 2a ust. 3, art. 6 ust. 7, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 5a i 6, art. 27 ust. 6 oraz art. 27a, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie

same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 2 ust. 10 i 11, art. 2a ust. 3, art. 6 ust. 7, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 5a i 6, art. 27 ust. 6 oraz art. 27a, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 2 ust. 10 i 11, art. 2a ust. 3, art. 6 ust. 7, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 5a i 6, art. 27 ust. 6 oraz art. 27a wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

19. dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Artykuł 28

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.

2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 28 ust. 7. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o wniesieniu sprzeciwu.”;

20. art. 30 ust. 6 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

Do dnia 1 stycznia 2028 r., a następnie co dwa lata, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia i funkcjonowania CBAM. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu może towarzyszyć wniosek ustawodawczy lub akty wykonawcze lub delegowane przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to zawiera co najmniej następujące elementy:

a) ocenę wpływu CBAM na:

- (i) ucieczkę emisji, w tym w odniesieniu do wywozu;
- (ii) objęte sektory;
- (iii) rynek wewnętrzny, skutki gospodarcze i terytorialne w całej Unii;
- (iv) inflację i cenę towarów;
- (v) sektory przemysłu wykorzystujące towary wymienione w załączniku I;
- (vi) handel międzynarodowy, w tym przesuwanie zasobów; oraz
- (vii) kraje najsłabiej rozwinięte;

b) ocenę:

(i) systemu zarządzania, w tym ocenę wdrażania gwarancji i oraz administrowania gwarancjami i upoważnieniami zgłaszających CBAM przez państwa członkowskie;

- (ii) zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym możliwość rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na dodatkowe towary, w przypadku których istnieje ryzyko ucieczki emisji;
 - (iia) odpowiedniości aktów wykonawczych i aktów delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia;
 - (iib) odpowiedniości metod ustalania wartości domyślnych i narzutu stosowanego do wartości domyślnych;
 - (iii) praktyk obchodzenia przepisów;
 - (iv) stosowania kar w państwach członkowskich;
 - (v) stosowania jednolitego progu masy, w tym możliwości podwyższenia go oraz wprowadzenia dodatkowego progu opartego na przesyłkach;
- c) wyników dochodzeń i nałożonych kar;
- d) zagregowanych informacji na temat intensywności emisji związanych z różnymi towarami wymienionymi w załączniku I w każdym z państw pochodzenia.”;
21. w załączniku I wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;
22. w załączniku IV wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia;
23. w załączniku VI pkt 2 wprowadza się następujące zmiany:
- a) skreśla się lit. g)–j);
 - b) dodaje się lit. ka) w brzmieniu:
„ka) skład materiałowy każdego towaru niższego szczebla;”;
24. dodaje się nowy załącznik VIII w brzmieniu określonym w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Pkt 1 i 6 załącznika II stosuje się od dnia 1 stycznia 2026 r.

Art. 1 ust. 6 lit. a), art. 1 ust. 8 lit. a), b) i c), art. 1 ust. 21, 23 i 24 oraz załącznik II pkt 2 stosuje się jednak od dnia 1 stycznia 2028 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

1.	STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY	3
1.1.	Tytuł wniosku/inicjatywy	3
1.2.	Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa	3
1.3.	Cel(e).....	3
1.3.1.	Cel(e) ogólny(-e).....	3
1.3.2.	Cel(e) szczegółowy(-e)	3
1.3.3.	Oczekiwane wyniki i wpływ	3
1.3.4.	Wskaźniki dotyczące realizacji celów	3
1.4.	Wniosek/inicjatywa dotyczy:	4
1.5.	Uzasadnienie wniosku/inicjatywy.....	4
1.5.1.	Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy	4
1.5.2.	Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.	4
1.5.3.	Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań	4
1.5.4.	Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami	5
1.5.5.	Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków	5
1.6.	Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego	6
1.7.	Planowane metody wykonania budżetu	6
2.	ŚRODKI ZARZĄDZANIA	8
2.1.	Zasady nadzoru i sprawozdawczości	8
2.2.	System zarządzania i kontroli	8
2.2.1.	Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli	8
2.2.2.	Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia.....	8
2.2.3.	Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędów (przy płatności i przy zamykaniu)	8
2.3.	Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom	9
3.	SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY.....	10

3.1.	Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ.....	10
3.2.	Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki	12
3.2.1.	Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne.....	12
3.2.1.1.	Środki z uchwalonego budżetu	12
3.2.1.2.	Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel	17
3.2.2.	Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych.....	22
3.2.3.	Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne.....	24
3.2.3.1.	Środki z uchwalonego budżetu	24
3.2.3.2.	Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel	24
3.2.3.3.	Ogółem środki	24
3.2.4.	Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie	25
3.2.4.1.	Finansowane z uchwalonego budżetu	25
3.2.4.2.	Finansowane z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel	26
3.2.4.3.	Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie ogółem	26
3.2.5.	Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi.....	28
3.2.6.	Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi	28
3.2.7.	Udział osób trzecich w finansowaniu	28
3.3.	Szacunkowy wpływ na dochody	29
4.	WYMIAR CYFROWY.....	29
4.1.	Wymogi cyfrowe.....	30
4.2.	Dane	30
4.3.	Rozwiązania cyfrowe	31
4.4.	Ocena interoperacyjności	31
4.5.	Środki wspierające cyfrowe wdrażanie.....	32

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa

Polityka przeciwdziałania zmianie klimatu

1.3. Cel(e)

1.3.1. Cel(e) ogólny(-e)

W związku z ambitniejszymi celami klimatycznymi UE wprowadzenie CBAM ma służyć osiągnięciu nadrzędnego celu, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych w UE i na całym świecie.

Wniosek zmieniający ma na celu zwiększenie skuteczności CBAM w wyeliminowaniu ryzyka ucieczki emisji.

1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Nadrzędny cel, jakim jest przeciwdziałanie zmianie klimatu, znajduje odzwierciedlenie w szeregu następujących celów szczegółowych: i) wyeliminowanie ryzyka ucieczki emisji w ramach realizacji ambitniejszego celu UE; ii) wniesienie wkładu w zapewnienie stałych i bezpiecznych ram polityki na potrzeby inwestycji w technologie niskoemisyjne lub bezemisyjne; iii) zapewnienie, aby produkcja wewnętrzna i przywóz podlegały podobnemu poziomowi opłat za emisję gazów cieplarnianych; iv) zachęcenie producentów w państwach trzecich, którzy prowadzą wywóz do UE, do wprowadzenia technologii niskoemisyjnych; v) zapewnienie, aby środek był skuteczny tak, aby ryzyko jego obchodzenia było minimalne, co ma zapewnić integralność środowiskową; vi) zapewnienie proporcjonalnego obciążenia administracyjnego dla przedsiębiorstw i organów publicznych w związku ze stosowaniem środka.

Wniosek zmieniający ma na celu zwiększenie skuteczności CBAM w celu ochrony przed ryzykiem ucieczki emisji przez rozszerzenie zakresu na produkty rynku niższego szczebla, wprowadzenie dodatkowych przepisów dotyczących przeciwdziałania ryzyku unikania przepisów oraz doprecyzowanie przepisów mających zastosowanie do importu energii elektrycznej.

1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Wprowadzenie CBAM ma przynieść redukcję emisji gazów cieplarnianych zarówno w UE-27, jak i w innych regionach na świecie w sektorach objętych CBAM. Oczekuje się również, że CBAM spowoduje ograniczenie ryzyka ucieczki emisji, co pozwoli na stopniowe zastąpienie nim przydziału bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS.

Jeżeli chodzi o skutki gospodarcze, z modelowania przeprowadzonego przed przyjęciem rozporządzenia w sprawie CBAM wynika, że wprowadzenie CBAM i innych środków niezbędnych do osiągnięcia ambitniejszych celów klimatycznych UE może prowadzić do zmniejszenia PKB UE-27 w 2030 r. o 0,22–0,23 %. Wpływ po stronie inwestycji jest niewielki. Jeżeli chodzi o konsumpcję, wydaje się, że

wpływ CBAM jest nieznacznie bardziej niekorzystny w stosunku do scenariusza zakładającego bardziej ambitny cel klimatyczny bez wprowadzenia CBAM.

W związku ze skutecznym ograniczeniem ucieczki emisji gazów cieplarnianych wprowadzenie CBAM będzie skutkowało ograniczeniem przywozu w UE-27. Zasadniczo skutki społeczne CBAM są ograniczone.

Oczekuje się wystąpienia skutków administracyjnych dla Komisji, organów krajowych i przedsiębiorstw. Zasadniczo oczekuje się, że koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez przedsiębiorstwa i organy będą wysokie, ale proporcjonalne i możliwe do udźwignięcia w świetle korzyści dla środowiska związanych ze środkiem.

Szacuje się, że wniosek zmieniający przyczyni się do redukcji rocznej globalnej emisji gazów cieplarnianych o około 0,7 t ekwiwalentu CO₂ do 2030 r. Ponadto oczekuje się, że przyczyni się do dalszego ograniczenia ucieczki emisji. Na podstawie modelowania przeprowadzonego przez JRC szacuje się, że CBAM zgodnie z obowiązującymi przepisami umożliwi zmniejszenie wskaźnika ucieczki emisji²⁶ o 43 % w porównaniu ze scenariuszem zakładającym brak CBAM. Szacuje się, że rozszerzenie zakresu na wybrane produkty rynku niższego szczebla ze stali i aluminium spowoduje dalsze zmniejszenie wskaźnika ucieczki emisji, a całkowity spadek w porównaniu ze scenariuszem zakładającym brak CBAM wyniesie 76 %. Makroekonomiczne skutki rozszerzenia na rynki niższego szczebla są znikome, przy czym szacowany wpływ na PKB UE wynosi mniej niż 0,001 %, a ogólny wpływ na handel, produkcję i ceny konsumpcyjne w UE jest niewielki.

Rozszerzenie na rynki niższego szczebla nie ma na celu generowania dochodów, lecz raczej zwiększenie skuteczności CBAM w zakresie przeciwdziałania ucieczce emisji. W związku z tym przewiduje się, że do 2030 r. wniosek przyniesie roczne dochody w wysokości około 0,58 mld EUR. Po 2030 r., w miarę stopniowego wycofywania bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS i stopniowego wprowadzania CBAM, dochody powinny nadal rosnąć i według szacunków wynieść 0,69 mld EUR do 2035 r.

1.3.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Cele	Wskaźniki	Narzędzia pomiarowe/źródła danych
Redukcja emisji gazów cieplarnianych	<ul style="list-style-type: none"> - Poziom emisji w UE - Poziom emisji na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> - Statystyki dotyczące emisji - Statystyki sektorowe - Oświadczenia państw trzecich na temat tego, czy CBAM stanowiło dla nich zachętę do wprowadzenia własnych opłat za emisję gazów cieplarnianych
Zachęcanie do wprowadzania	<ul style="list-style-type: none"> - Zmiana rzeczywistych emisji w sektorach objętych CBAM w państwach trzecich 	<ul style="list-style-type: none"> - Poziom emisji wykazany przez producentów z państw trzecich objętych CBAM

²⁶ Wskaźniki ucieczki definiuje się jako wzrost emisji w sektorach *downstream* poza UE w stosunku do spadku poziomu emisji w tych sektorach w UE.

czystszych procesów produkcji w państwach trzecich	<ul style="list-style-type: none"> - Poziom importu energii elektrycznej - Udział wartości rzeczywistych zgłaszanych w odniesieniu do energii elektrycznej 	- Rejestr CBAM
Zapobieganie ucieczce emisji gazów cieplarnianych	<ul style="list-style-type: none"> - Takie same jak wskaźniki dotyczące emisji podane powyżej - Poziom emisji w UE w stosunku do emisji na świecie - Przepływy handlowe w sektorach objętych CBAM - Przepływy handlowe w sektorach niższego szczebla 	<ul style="list-style-type: none"> - Statystyki dotyczące emisji - Statystyki dotyczące handlu - Statystyki sektorowe
Zapewnienie spójności z polityką UE	<ul style="list-style-type: none"> - Cena za certyfikaty przywozowe zgodna z ceną w EU ETS 	- Statystyki organów EU ETS i CBAM
Ograniczenie obciążenia administracyjnego	<ul style="list-style-type: none"> - Terminowe postępowanie w ramach egzekwowania CBAM (np. ewentualna procedura uzgadniania) - Kontrole rzeczywistego poziomu emisji przez eksportera 	<ul style="list-style-type: none"> - Informacje zwrotne ze strony przemysłu i organów publicznych odpowiedzialnych za wdrożenie CBAM - Liczba pracowników potrzebnych do administracji CBAM

1.4. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

- nowego działania
- nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego²⁷
- przedłużenia bieżącego działania
- połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

CBAM wprowadzono od października 2023 r. Obecnie, do końca 2025 r., funkcjonuje uproszczony system CBAM. W szczególności obowiązuje obecnie okres przejściowy (próbne gromadzenie danych) mający na celu ułatwienie płynnego wprowadzenia CBAM i umożliwienie przedsiębiorcom i importerom dostosowanie się do tego mechanizmu.

Służby Komisji są odpowiedzialne za wdrażanie i egzekwowanie CBAM w okresie zarówno przejściowym (2023–2025), jak i docelowym (od 2026 r.).

²⁷ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

W okresie przejściowym oznacza to gromadzenie informacji – przekazywanych przez unijnych importerów towarów objętych CBAM – o wbudowanych emisjach gazów cieplarnianych związanych z tymi towarami oraz analizę zebranych danych.

Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) wymaga stopniowego wdrażania różnych funkcji niezbędnych do jego skutecznego wprowadzenia w życie. Po pierwsze, należy przygotować szereg sprawozdań i przeglądów, aby ułatwić późniejsze funkcjonowanie zobowiązania finansowego. W związku z tym w rozporządzeniu w sprawie CBAM przewidziano wdrażanie tego mechanizmu w dwóch następujących po sobie okresach: okresie przejściowym (od października 2023 r. do końca 2025 r.) oraz okresie docelowym (od 2026 r.).

W okresie przejściowym obowiązek importerów i organów (celnych) UE ogranicza się do składania – obok zgłoszeń przywozowych – także kwartalnych sprawozdań CBAM.

W okresie tym wprowadzono przejściowy system zarządzania informacjami (okres przejściowy CBAM), aby ułatwić składanie i gromadzenie sprawozdań kwartalnych, a także przekazywanie danych z każdego sprawozdania do zagregowanej bazy danych, aby umożliwić ich skuteczną analizę do celów sprawozdawczości zgodnej z przepisami rozporządzenia.

Ponadto w okresie przejściowym organy celne powinny informować zgłaszających o obowiązku przekazywania informacji, by pomóc w ich gromadzeniu oraz w upowszechnianiu wiedzy o tym, że – w stosownych przypadkach – zgłaszający powinni wystąpić o przyznanie im statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM (przed pierwszym przywozem towarów objętych CBAM, następującym po 1 stycznia 2026 r.).

Okres docelowy rozpocznie się 1 stycznia 2026 r. w odniesieniu do podstawowej deklaracji CBAM i wymienionych tutaj usług zarządzania certyfikatami oraz rok wcześniej w odniesieniu do rejestrowania upoważnionych zgłaszających i przetwarzania upoważnień CBAM przez właściwe organy:

Importerzy będą mogli przywozić określone towary dopiero po uzyskaniu od właściwego organu upoważnienia (z wyjątkiem sytuacji, w których obowiązuje odstępstwo) lub po wyznaczeniu przedstawiciela będącego upoważnionym zgłaszającym CBAM. Organy celne nie powinny zezwalać na przywóz towarów objętych CBAM bez udziału w tym procesie upoważnionego zgłaszającego CBAM. Organy celne mogą ponadto przeprowadzać kontrole towarów, w tym weryfikować dane upoważnionego zgłaszającego CBAM, ośmiocyfrowy kod CN, ilość i państwa pochodzenia przywożonych towarów, datę zgłoszenia i procedurę celną. Komisja powinna uwzględnić ryzyko związane z CBAM przy opracowywaniu wspólnych kryteriów i norm ryzyka na podstawie art. 50 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

– CBAM powinien opierać się na systemie deklaracyjnym, w którym upoważniony zgłaszający CBAM, działający w imieniu własnym lub reprezentujący co najmniej jednego importera, składa co roku deklarację dotyczącą emisji wbudowanych związanych z towarami przywożonymi na obszar celny Unii i przekazuje do umorzenia określoną liczbę certyfikatów CBAM odpowiadającą tym zadeklarowanym emisjom.

– Upoważniony zgłaszający CBAM powinien mieć możliwość ubiegania się o zmniejszenie liczby certyfikatów CBAM, które mają zostać przekazane do

umorzenia, odpowiadające opłacie emisyjnej już faktycznie uiszczonej za te emisje w innych jurysdykcjach. W rozporządzeniu zmieniającym zaproponowano wprowadzenie domyślnej opłaty emisyjnej, co umożliwiłoby zgłaszającym ubieganie się o jej odliczenie, w sytuacji gdy nie można wykazać, że opłata emisyjna została faktycznie uiszczona.

– W przypadku gdy w deklaracji podaje się emisje rzeczywiste, zadeklarowane emisje wbudowane powinna zweryfikować osoba akredytowana przez krajową jednostkę akredytującą państwa członkowskiego UE.

– System centralny CBAM powinien umożliwiać operatorom instalacji produkcyjnych w państwach trzecich rejestrowanie się w rejestrze CBAM i udostępnianie upoważnionym zgłaszającym CBAM zweryfikowanych wbudowanych emisji gazów cieplarnianych pochodzących z produkcji towarów. Komisja powinna zarządzać rejestrem CBAM zawierającym informacje o upoważnionych zgłaszających CBAM, operatorach i instalacjach w państwach trzecich. W rozporządzeniu zmieniającym zaproponowano umożliwienie akredytowanym weryfikatorom dostępu do rejestru w celu poprawy wiarygodności danych dotyczących emisji, które to informacje operatorzy udostępniają zgłaszającym za pośrednictwem rejestru.

– By zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji, Komisja powinna przeciwdziałać praktykom obchodzenia przepisów.

– Do celów sprzedaży i odkupu certyfikatów CBAM należy ustanowić wspólną centralną platformę. Do celów nadzoru nad transakcjami na wspólnej centralnej platformie Komisja powinna ułatwiać wymiany informacji i współpracę między właściwymi organami oraz między tymi organami a Komisją. Należy także zapewnić szybki przepływ informacji między wspólną platformą centralną a rejestrem CBAM.

Komisja powinna prowadzić kontrole oparte na analizie ryzyka i odpowiednio poddawać przeglądowi treść deklaracji CBAM. Do celów egzekwowania przepisów państwa członkowskie mogą również przeprowadzać przeglądy poszczególnych deklaracji CBAM. Wnioski z takich przeglądów należy udostępniać Komisji i innym właściwym organom za pośrednictwem rejestru CBAM.

– Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za prawidłowe ustalenie i pobór dochodów wynikających ze stosowania niniejszego rozporządzenia.

W związku z tym w okresie docelowym liczba zadań Komisji drastycznie wzrasta, co wymaga zwiększenia jej zasobów kadrowych. Zadania wykonywane przez zespół Komisji będą obejmować nadzór nad udzielaniem upoważnień zgłaszającym CBAM przez właściwe organy państw członkowskich, zarządzanie centralną bazą danych i centralnym rejestrem, koordynację i wymianę informacji z właściwymi organami państw członkowskich, przegląd deklaracji i nadzór nad platformą zewnętrzną, a także zadania wymagające kompetencji prawnych, takie jak reprezentacja w sporach sądowych i odzyskiwanie należności oraz nadzór związany z odpowiedzialnością finansową. Strukturę zespołu szczegółowo określono poniżej.

W okresie docelowym Komisja będzie odpowiedzialna za większość zadań wynikających z rozporządzenia w sprawie CBAM.

Wniosek zmieniający wprowadza nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania ryzyku unikania przepisów, które wiążą się z dodatkowymi zadaniami, które Komisja ma wykonywać od 2027 r. Obejmują one opracowanie i wdrożenie nowych przepisów dotyczących przeciwdziałaniu ryzyku unikania przepisów oraz nadzór nad ich

operacjonalizacją. W szczególności środki te będą wymagały dodatkowej kontroli dowodów przedstawionych przez importerów, aby zweryfikować prawidłowość informacji podanych w deklaracji CBAM.

Ponadto ze względu na zmiany zaproponowane w rozporządzeniu zmieniającym pojawiają się dodatkowe potrzeby finansowe w celu sfinansowania wkładu analitycznego przekazanego Komisji na potrzeby realizacji podstawowych zadań od 2027 r. W szczególności Komisja będzie musiała opracować (i corocznie aktualizować) wartości domyślne dla nowych towarów dodanych do załącznika I do rozporządzenia. Ponadto rozszerzono zakres jej obowiązków w zakresie monitorowania i wykrywania praktyk obchodzenia przepisów i unikania ich, co wymaga nabycia baz danych i badań rynkowych, które zostaną uwzględnione w solidnym systemie analizy i wykrywania ryzyka. Szacuje się, że w 2027 r. będzie to wymagało 2 mln EUR wydatków niezwiązanych z IT, oprócz potrzeb budżetowych określonych w ocenie skutków finansowych i cyfrowych regulacji towarzyszącej wnioskowi dotyczącemu uproszczenia i wzmocnienia CBAM (+2 mln EUR rocznie).

Budżet CBAM na technologie informacyjne

Budżet CBAM na płatności i zobowiązania w latach 2023–2027 oszacowano na kwotę 120,69 mln EUR. Budżet CBAM na technologie informacyjne obejmuje finansowanie usług analitycznych, rozwojowych, wdrożeniowych i operacyjnych oraz usług w chmurze lub licencji na sprzęt i oprogramowanie na potrzeby przejściowego i docelowego systemu CBAM, jak określono poniżej:

– Koszt nakładów inwestycyjnych oszacowano na podstawie faktycznie zaangażowanych wydatków budżetowych i budżetu, który Komisja zatwierdziła – w ramach informatycznego ładu korporacyjnego – w formie przyjętych dokumentów koncepcyjnych dotyczących następujących wcześniejszych projektów informatycznych DG TAXUD, ze względu na ich podobieństwa pod względem modelu architektury informatycznej: CDS, CRMS2, SURV3, REX, CSRD2, EBTI oraz transeuropejskie systemy zarządzania zgłoszeniami celnymi opracowane i obsługiwane przez DG TAXUD.

– Koszty operacyjne oszacowano na podstawie bieżących rocznych kosztów infrastruktury i kosztów operacyjnych DG TAXUD, w tym kosztów infrastruktury informatycznej, wsparcia informatycznego i obsługi systemów produkcyjnych powstałych w ramach projektów, o których mowa powyżej.

– Ceny oparto na obowiązujących obecnie umowach ramowych.

W linii budżetowej dotyczącej polityki informatycznej nie uwzględniono budżetu na wspólne zamówienie Komisji Europejskiej i państw członkowskich obejmujące platformę zakupu i sprzedaży certyfikatów na potrzeby zarządzania operacjami.

W 2027 r. zespół CBAM ma się składać z 90 pracowników Komisji (w tym 15 pracowników IT).

Przydział całkowitej liczby pracowników, w tym pracowników IT, w latach 2023–2027 byłby następujący:

Rok	2023	2024	2025	2026	2027
Całkowita liczba	20	33	44	66	90

pracowników					
Zespół ds. CBAM	12	21	29	50	74
Zespół informatyczny CBAM	8	12	15	16	16

Strategiczne znaczenie, skala i złożoność projektu informatycznego CBAM wymagają powołania specjalnego zespołu informatycznego CBAM zarządzającego ogólną realizacją i funkcjonowaniem projektu.

Zespół informatyczny CBAM składa się z 16 pracowników o wyspecjalizowanym profilu informatycznym, a do ich zadań należy: określenie architektury systemu informatycznego CBAM oraz organizacji projektu, planowanie i zarządzanie nimi, opracowywanie, wdrażanie i organizowanie modelu usług, zarządzanie operacjami i wspieranie służb TRADE i COM, organów ds. klimatu i organów celnych, równoległe z przejściowym i docelowym systemem informatycznym CBAM.

Proponowany plan rozmieszczenia członków zespołu informatycznego CBAM jest następujący:

Rok	2023	2024	2025	2026	2027
Liczba pracowników	8	12	15	15	15
AD	4	5	5	5	5
CA	4	7	10	10	10

W zależności od potrzeb z budżetu CBAM na technologie informatyczne zostanie zatrudniony dodatkowy personel zewnętrzny (PXE).

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie UE (*ex ante*): Redukcja emisji gazów cieplarnianych jest zasadniczo kwestią transgraniczną, wymagającą skutecznych działań na możliwie największą skalę. UE jako organizacja ponadnarodowa jest właściwym podmiotem do ustanowienia skutecznej polityki klimatycznej w UE, tak jak to uczyniła w przypadku systemu EU ETS.

Na poziomie UE istnieje już zharmonizowana opłata za emisję gazów cieplarnianych. Składa się na nią opłata wynikająca z EU ETS dla sektorów objętych systemem. Jedynym sensownym sposobem zapewnienia równoważności polityki w zakresie ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych stosowanej na unijnym rynku wewnętrznym i mającej zastosowanie do przywozu jest podjęcie działań na szczeblu Unii.

Wszelkie inicjatywy powinny być realizowane w sposób zapewniający importerom, niezależnie od państwa pochodzenia i portu wprowadzenia lub przeznaczenia na terytorium UE, jednolite warunki i zachęty do redukcji emisji gazów cieplarnianych, które są równoważne z warunkami i zachętami stosowanymi w odniesieniu do producentów wewnątrzunijnych. Jedynym skutecznym sposobem na osiągnięcie tego celu jest podjęcie działań na szczeblu UE.

Proponowane uproszczenie wprowadzone rozporządzeniem zmieniającym najlepiej przeprowadzić na szczeblu UE, aby zapewnić pewność i spójność prawa. Zapewni to równe warunki działania unijnych przedsiębiorstw i organów, które skorzystają z racjonalizacji wymogów sprawozdawczych wynikającej z niniejszego wniosku.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*): Równoległe do EU ETS na szczeblu UE mogą zostać ustanowione w najbardziej odpowiedni sposób redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz ochrona przed ryzykiem ucieczki emisji na jednolitym rynku UE. Ponadto potrzebę minimalnych kosztów administracyjnych można najlepiej zaspokoić dzięki ustanowieniu spójnych przepisów dla całego jednolitego rynku, co tym bardziej podkreśla wartość dodaną interwencji na szczeblu UE.

Konsultacje publiczne potwierdziły wartość dodaną podejmowania działań dotyczących CBAM na szczeblu UE. W szczególności zainteresowane podmioty są zgodne, że unijny CBAM jest konieczny ze względu na istniejące różnice między ambicjami UE a ambicjami pozostałych państw świata, a także aby wspierać globalne starania na rzecz klimatu. Ponadto z uwagi na pozycję UE w handlu międzynarodowym, jeśli wprowadzi ona CBAM, wpływ na środowisko w kontekście międzynarodowych ambitnych celów klimatycznych będzie najbardziej skuteczny jako potencjalny przykład do naśladowania.

Cel redukcji emisji oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej wymaga zatem – przy braku równie ambitnej polityki globalnej – działań ze strony Unii Europejskiej.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Wniosek zmieniający oparto na doświadczeniach zdobytych podczas wdrażania CBAM, którego przejściowy okres obowiązywania rozpoczął się 1 października 2023 r.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

16 lipca 2025 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący ambitnych i dynamicznych wieloletnich ram finansowych („WRF”) o wartości prawie 2 bln EUR. Komisja przedstawiła pięć nowych zasobów własnych, które mają służyć finansowaniu jej priorytetów i spłacie pożyczek zaciągniętych przez UE w ramach NextGenerationEU oraz ograniczeniu wkładów krajowych do budżetu UE. Proponowane nowe zasoby własne obejmują CBAM, który ma generować średnio około 1,45 mld EUR rocznie (w cenach bieżących) w latach 2028–2034.

Wniosek zmieniający zwiększa zakres zadań i obowiązków Komisji w zakresie zapewnienia skutecznego wdrażania CBAM i zapobiegania jego obchodzeniu lub unikaniu. Wymaga to dodatkowego wsparcia budżetowego w obecnych WRF. Ponadto, bez uszczerbku dla wyniku negocjacji w sprawie kolejnych WRF, ponieważ większość zadań ma charakter powtarzalny, należy udostępnić odpowiednie środki finansowe w ramach kolejnych WRF.

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków

Koszty wprowadzenia w życie CBAM zostaną sfinansowane z budżetu UE.

1.6. Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego

Ograniczony czas trwania

- Czas trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- Czas trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii
- przez agencje wykonawcze

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie pośrednie przez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym
- organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (wyszczególnić)
- Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu i Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu
- organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego
- organom prawa publicznego
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, w zakresie, w jakim są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe
- podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym
- podmiotom mającym siedzibę w państwie członkowskim, podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego lub prawu Unii i kwalifikującym się, zgodnie z przepisami sektorowymi, do powierzenia im wykonywania środków finansowych Unii lub gwarancji budżetowych, w zakresie, w jakim podmioty te są kontrolowane przez podmioty prawa publicznego lub podmioty podlegające prawu prywatnemu świadczące usługi użyteczności publicznej, a także posiadają odpowiednie gwarancje finansowe w formie odpowiedzialności solidarnej

organów kontrolnych lub równoważne gwarancje finansowe, które mogą być ograniczone, w odniesieniu do każdego działania, do maksymalnej kwoty wsparcia Unii.

Uwagi

Nie

dotyczy.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Komisja zapewni wprowadzenie ustaleń dotyczących monitorowania i oceny funkcjonowania CBAM i jego oceny w odniesieniu do głównych celów polityki.

Przed zakończeniem okresu przejściowego z końcem 2025 r. Komisja opublikuje kompleksowe oceny funkcjonowania CBAM, w tym zarządzania tym mechanizmem, a następnie będzie publikować takie oceny co dwa lata.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli*

Znacząco scentralizowana struktura CBAM umożliwia jego jednolite i skuteczne wdrożenie w całej UE, w tym w państwach członkowskich, których zdolności administracyjne w zakresie kwestii klimatycznych są bardziej ograniczone. Większość zadań związanych z wdrażaniem i egzekwowaniem CBAM powierzono służbom Komisji. Wymaga to również zwiększenia liczby jej zadań kontrolnych w celu zapewnienia prawidłowego wdrożenia CBAM i zarządzania tym mechanizmem. Ponadto Komisja przewidziała zwiększenie liczby środków zapobiegania nadużyciom finansowym.

Niniejszy wniosek zmieniający zawiera szereg przepisów służących zmniejszeniu ryzyka obchodzenia przepisów i unikania ich w celu zwiększenia skuteczności CBAM. To z kolei oznacza dodatkowe potrzeby finansowe dla Komisji związane z wykonaniem tych dodatkowych zadań i rozszerzeniem rejestru CBAM.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

CBAM będzie opierać się na systemie deklaratywnym, który wiąże się z ryzykiem braku deklaracji lub błędnych deklaracji. Zidentyfikowano ryzyko braku deklaracji i błędnych deklaracji (np. intensywności emisji, wielkości przywozu, miejsca produkcji towarów objętych CBAM).

Opracowywany jest system kontroli wewnętrznej łączący linie obrony, w ramach którego stosuje się zarówno zautomatyzowane kontrole oparte na ocenie eksperckiej, jak i oceny ryzyka. Planuje się wdrożenie technik analizy danych w celu wykrywania takich rodzajów ryzyka.

Aby ograniczyć ryzyko braku deklaracji, system wymaga uzyskania upoważnienia przed przywozem towarów objętych zakresem rozporządzenia. Krajowe organy celne będą odpowiedzialne za egzekwowanie tej zasady poprzez niedopuszczanie tych towarów do obrotu do czasu uzyskania przez zgłaszającego upoważnienia zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia. Ponadto służby Komisji będą również często monitorować w danym roku ewentualne przypadki importerów, którzy nie rozpoczęli procesu uzyskiwania upoważnienia pomimo osiągnięcia lub zbliżenia się do progu sprawozdawczości CBAM (w tym w przypadku przywozu transgranicznego).

Aby ograniczyć ryzyko błędnych deklaracji, wprowadzone zostanie podejście oparte na analizie ryzyka, oparte na wcześniej ustalonych kryteriach, oraz audyty wyrwykowe. Obecny wniosek w sprawie CBAM przewiduje przyznanie służbom

Komisji uprawnień do żądania dowodów umożliwiających wykorzystanie rzeczywistych emisji w odniesieniu do niektórych kodów CN lub pochodzenia. We wniosku przewidziano również dodatkowe warunki dotyczące wykorzystania rzeczywistych emisji w odniesieniu do niektórych kodów CN lub pochodzenia.

Odstraszający system kar będzie również służył jako środek zniechęcający do ewentualnego obchodzenia przepisów. Audyt będzie miał miejsce zarówno na poziomie deklaracji CBAM składanych przez organy krajowe, jak i na poziomie zgłoszeń przywozowych składanych przez organy celne.

- 2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Służby Komisji będą kontrolować prawidłowe stosowanie CBAM, w szczególności przekazywanie certyfikatów CBAM do umorzenia i prawidłowe stosowanie progu *de minimis*. W celu zapewnienia opłacalności kontroli i przeciwdziałania ryzyku obchodzenia przepisów zastosowany zostanie efektywny system zarządzania ryzykiem.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Należy zapewnić ochronę interesów finansowych Unii w całym cyklu wydatkowania, przez zastosowanie proporcjonalnych środków obejmujących zapobieganie nieprawidłowościom oraz ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie kar administracyjnych i finansowych.

Skuteczne działania w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym wymagają aktywnej współpracy, w tym wymiany wiedzy i informacji, między organami celnymi a właściwymi organami na szczeblu krajowym i unijnym; mogą również wymagać współpracy z państwami trzecimi. W obecnej wersji rozporządzenia w sprawie CBAM przewidziano już solidne kanały współpracy między właściwymi organami krajowymi a organami celnymi. Utworzono sieć zarządzania ryzykiem CBAM, która rozpoczęła już prace nad przeciwdziałaniem obchodzeniu przepisów dotyczących CBAM, czego efektem w niniejszym wniosku są usprawnienia operacyjne rozporządzenia w sprawie CBAM mające na celu przeciwdziałanie ryzyku obchodzenia przepisów.

Wniosek zmieniający jeszcze bardziej zwiększa ryzyko obchodzenia przepisów dotyczących CBAM, w szczególności przez 1) zwiększenie zdolności w zakresie monitorowania identyfikowalności, które będą miały na celu ograniczenie ryzyka błędnej deklaracji intensywności emisji, 2) zwiększenie szczegółowości zgłaszania składu materiałowego i chemicznego kodów CN, która będzie miała na celu ograniczenie ryzyka błędnej deklaracji intensywności emisji oraz 3) środki przeciwko nadużyciom. Ponadto proponuje się włączenie złomu przedkonsumenckiego jako prekursora CBAM, który był kanałem obchodzenia przepisów, służącym do sztucznego ograniczenia emisji z procesu produkcji, a tym samym jego odpowiedzialności finansowej CBAM.

Szczególną uwagę należy zwrócić na nierzetelne podmioty gospodarcze (np. przedsiębiorstwa fasadowe, znikające podmioty gospodarcze) oraz na handel transgraniczny wewnątrz UE. Wspomniana powyżej sieć zarządzania ryzykiem CBAM będzie miała na celu przeciwdziałanie takiemu ryzyku.

Należy opracować szybkie działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, aby reagować na nowe/nowo wykryte ryzyko nadużyć finansowych. Właściwe organy powinny zgłaszać przypadki powtarzających się nadużyć finansowych i dzielić się wiedzą na ich temat. Rejestr CBAM jest wdrażany zgodnie z zasadami wymiany wiedzy i zautomatyzowanych kontroli oraz kontroli i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami. System zarządzania ryzykiem CBAM będzie opierał się w szczególności na ugruntowanych i funkcjonujących interfejsach komunikacyjnych z organami celnymi (CRMS2) w celu informowania o możliwych przypadkach obchodzenia przepisów.

Upoważnieni zgłaszający CBAM lub importerzy niewywiązujący się z obowiązków określonych w rozporządzeniu w sprawie CBAM będą podlegali karze. W przypadku powtarzających się naruszeń właściwy organ krajowy może podjąć decyzję o zawieszeniu rachunku zgłaszającego.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ²⁸	państw EFTA ²⁹	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
7	20 01 02 01	Zróżn. / niezróżn.	NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE
3	09 20 04 01 (CBAM)	Zróżn.	NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Zróżn. / niezróżn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

²⁸ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

²⁹ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej

Kwoty związane z okresem programowania 2028–2034 mają charakter orientacyjny i nie przesądzają o wyniku trwających negocjacji w sprawie kolejnych WRF.

3.2.1.1. Środki z uchwalonego budżetu

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych		3	Zasoby naturalne i środowisko (IT)				
Dyrekcja Generalna: TAXUD			Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓLEM WRF 2021– 2027
			2024	2025	2026	2027	
Środki operacyjne							
Linia budżetowa 09 20 04 01 (CBAM)	Środki na zobowiązania	(1a)	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	(2a)	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1b)					0,000
	Środki na płatności	(2b)					0,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy							
Linia budżetowa		(3)					0,000
OGÓLEM środki dla DG TAXUD	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	=2 a+2b+3	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
			Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓLEM WRF 2021– 2027
			2024	2025	2026	2027	

OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	(5)	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 3 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	=5+6	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
• OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	(5)	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+6	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Środki na płatności	=5+6	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844

Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	OGÓŁEM WRF 2028–2034

• OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	29,100	24,823	25,568	26,335	27,125	27,939	28,777	189,667
	Środki na płatności	18,042	15,142	15,852	16,064	25,769	26,542	31,367	148,778
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)									
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 3 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	29,100	24,823	25,568	26,335	27,125	27,939	28,777	189,667
	Środki na płatności	18,042	15,142	15,852	16,064	25,769	26,542	31,367	148,778

* Wszystkie dane liczbowe dotyczące WRF na lata 2028–2034 w powyższej tabeli mają charakter ściśle orientacyjny w oczekiwaniu na wynik negocjacji, którego nie można z góry przewidzieć.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”				
DG TAXUD		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
• Zasoby ludzkie		8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
OGÓŁEM DG TAXUD	Środki	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
--	--	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

DG TAXUD		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	OGÓŁEM WRF 2028–2034
• Zasoby ludzkie		13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	93,051
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,310	0,319	0,329	0,339	0,349	0,359	0,370	2,375
OGÓŁEM DG TAXUD	Środki								

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 4 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* Wszystkie dane liczbowe dotyczące WRF na lata 2028–2034 w powyższej tabeli mają charakter ściśle orientacyjny w oczekiwaniu na wynik negocjacji, którego nie można z góry przewidzieć.

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	OGÓŁEM
DZIAŁ 7 (okres programowania 2021–2027); DZIAŁ 4 (okres programowania 2028–2034)												
<i>Zasoby ludzkie</i>	8,572	6,271	8,740	11,700	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	128,334
<i>Inne wydatki administracyjne – podróże służbowe</i>	0,600	0,300	0,306	0,312	0,310	0,319	0,329	0,339	0,349	0,359	0,370	3,893
Ogółem DZIAŁ 7 (okres programowania 2021–	9,172	6,571	9,046	12,012	13,603	13,612	13,622	13,632	13,642	13,652	13,662	132,227

OGÓLEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	37,262	41,321	42,746	47,162	42,703	38,435	39,190	39,967	40,767	41,591	42,440	453,584
	Środki na płatności	26,702	27,728	41,136	46,079	29,892	26,904	26,257	26,778	39,136	39,928	44,986	375,526

3.2.2. Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych (nie wypełniać w przypadku agencji zdecentralizowanych)

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. sekcja 1.6)						OGÓLEM		
	PRODUKT																		
	Rodzaj ³⁰	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ³¹																			
- Produkt																			
- Produkt																			
- Produkt																			
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa																			
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																			

³⁰ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

³¹ Zgodnie z opisem w sekcji 1.3.2. „Cel(e) szczegółowy(-e)”.

- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częstkowa																		
OGÓLEM																		

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej

3.2.3.1. Środki z uchwalonego budżetu

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓŁEM 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
DZIAŁ 7					
Zasoby ludzkie	8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
Pozostałe wydatki administracyjne	0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
Suma częściowa DZIAŁ 7	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
Poza DZIAŁEM 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

3.2.4. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej

3.2.4.1. Finansowane z uchwalonego budżetu

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC)³²

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	WRF 2028– 34
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	21	21	25	30	30 razy w roku
20 01 02 03 (w delegaturach UE)	0	0	0	0	
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	
Inna linia budżetowa (określić)	0	0	0	0	
• Personel zewnętrzny (w EPC)					

³² Proszę określić w tabeli poniżej, ile EPC w ramach wskazanej liczby jest już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub może zostać przesuniętych w ramach Państwa dyrekcji generalnej oraz jakie są Państwa potrzeby netto.

20 02 01 (CA, SNE z globalnej koperty finansowej)		12	23	40	60	60 razy w roku
20 02 03 (CA, LA, SNE i JPD w delegaturach UE)		0	0	0	0	
Linia budżetowa na wsparcie adm. [XX.01.YY.YY]	- w centrali	0	0	0	0	
	- w delegaturach UE	0	0	0	0	
01 01 01 02 (CA, SNE – pośrednie badania naukowe)		0	0	0	0	
01 01 01 12 (CA, SNE – bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0	0	
Inna linia budżetowa (określić) – dział 7		0	0	0	0	
Inna linia budżetowa (określić) – poza działem 7		0	0	0	0	
OGÓLEM		33	44	65	90	90 razy w roku

Personel niezbędny do wdrożenia wniosku (w EPC):

	Personel już pracujący w służbach Komisji	Personel dodatkowy*		
		Finansowany z działu 7 lub ze środków „Badania naukowe”	Finansowany z linii BA	Finansowany z opłat
Stanowiska w planie zatrudnienia	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Personel zewnętrzny (CA, SNE, INT)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	<p>W rozporządzeniu w sprawie CBAM nałożono na Komisję obowiązek podjęcia dalszych działań w postaci aktów delegowanych i wykonawczych po przyjęciu rozporządzenia w sprawie CBAM. Personel Komisji będzie również potrzebny do dokonania przeglądu i oceny funkcjonowania systemu CBAM oraz do wdrożenia systemu informatycznego.</p> <p>Wniosek zmieniający wprowadza nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania ryzyku unikania przepisów, które wiążą się z dodatkowymi zadaniami, które Komisja ma wykonywać od 2027 r. W szczególności środki te będą wymagały dodatkowej kontroli dowodów przedstawionych przez importerów, aby zweryfikować prawidłowość informacji podanych w deklaracji CBAM.</p>
Personel zewnętrzny	<p>Wiele zadań mogą wykonać pracownicy zewnętrzni.</p> <p>Wniosek zmieniający wprowadza nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania ryzyku unikania przepisów, które wiążą się z dodatkowymi zadaniami, które Komisja ma wykonywać od 2027 r. W szczególności środki te będą wymagały dodatkowej kontroli dowodów przedstawionych przez importerów, aby zweryfikować prawidłowość informacji podanych w deklaracji CBAM.</p>

3.2.5. Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi

Obowiązkowo w tabeli poniżej: szacowany wpływ wniosku/inicjatywy na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi.

W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymaga tego realizacja wniosku/inicjatywy, we wskazanym wierszu należy podać środki z działu 7.

Środki z działów 1–6 należy podać w wierszu „Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem programów operacyjnych”. Wydatki te odnoszą się do budżetu operacyjnego na ponowne wykorzystanie / zakup / rozwój platform / narzędzi informatycznych bezpośrednio związanych z realizacją inicjatywy oraz powiązanych z nimi inwestycji (np. licencje, badania, przechowywanie danych). Informacje podane w tej tabeli powinny zgadzać się z informacjami przedstawionymi w sekcji 4 „Wymiar cyfrowy”.

OGÓLEM środki na IT i technologie cyfrowe	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLE M WRF 2021– 2027
DZIAŁ 7					
Wydatki na IT (ponoszone przez organizację)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma cząstkowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poza DZIAŁEM 7					
Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem programów operacyjnych	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000
OGÓLEM	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000

3.2.6. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- może zostać w pełni sfinansowany(-a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF)
- wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF

Potrzebne są dodatkowe wydatki na IT w wysokości 3 mln EUR na 2027 r. na pokrycie kosztów projektowania i rozwoju systemów informatycznych niezbędnych do dostosowania rejestru CBAM do nowego zakresu i modeli, udoskonalenie narzędzi analizy zarządzania ryzykiem, integrację dodatkowych produktów rynku niższego szczebla i usług przeciwdziałających unikaniu lub obchodzeniu przepisów oraz poprawę usług informatycznych i wsparcie wymaganych zdolności, rozszerzenie na rynki niższego szczebla i funkcje wspierające zarządzanie ryzykiem oraz wykrywanie obchodzenia przepisów i unikania ich, w ramach rejestru CBAM lub przestrzeni laboratorium danych CBAM.

Ponadto począwszy od 2027 r. potrzebne są dodatkowe 2 mln EUR rocznie, bez uszczerbku dla wyniku negocjacji w sprawie kolejnych WRF, aby wykorzystać

analityczną wiedzę fachową, która umożliwi wykonanie zadań przydzielonych Komisji we wniosku zmieniającym. W szczególności Komisja będzie musiała opracować (i corocznie aktualizować) wartości domyślne dla nowych towarów dodanych do załącznika I do rozporządzenia. Ponadto rozszerzono zakres jej obowiązków w zakresie monitorowania i wykrywania praktyk obchodzenia przepisów i unikania ich, co wymaga nabycia baz danych i badań rynkowych, które zostaną uwzględnione w solidnym systemie analizy i wykrywania ryzyka. Kosztów tych nie uwzględniono w poprzedniej ocenie skutków finansowych regulacji i będą one faktycznie pojawiać się począwszy od 2027 r.

- wymaga rewizji WRF

3.2.7. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Ogółem
Określić organ współfinansujący					
OGÓLEM środki objęte współfinansowaniem					

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ³³				
		Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030
Artykuł		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

³³ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

Wpływ na zasoby własne oznaczono jako „p.m.” podobnie jak w przypadku wniosku Komisji COM(2025)574 w sprawie zmiany decyzji w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej.

Wpływ na inne dochody oznaczono jako „p.m.” podobnie jak w przypadku poboru dochodów z opłat (art. 20) na finansowanie wspólnej platformy CBAM, których szacunki będą znane dopiero po ustanowieniu zasad dotyczących opłat.

4. WYMIAR CYFROWY

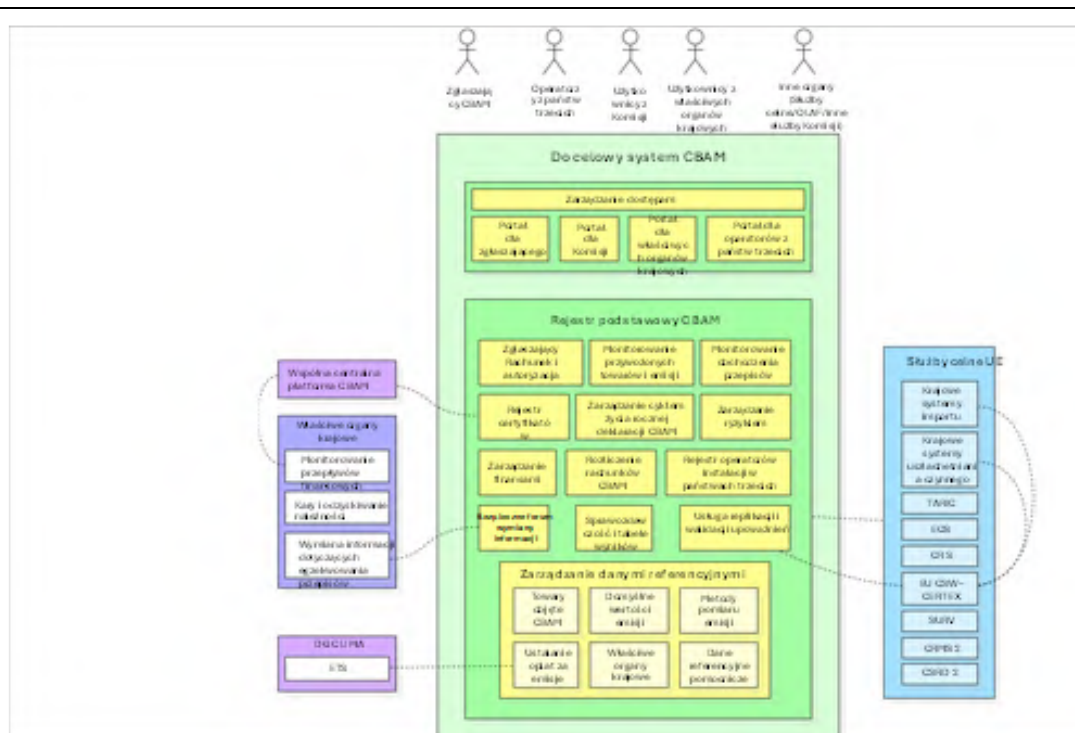
Rozporządzenie zmieniające nie zmienia koncepcji ani architektury cyfrowej zatwierdzonych w karcie projektu docelowego systemu CBAM pod względem wymogów cyfrowych, wykorzystywanych danych, rozwiązania cyfrowego, oceny możliwości ponownego wykorzystania ani środków wspierających wdrażanie cyfrowe.

Skutkiem zwiększonej liczby towarów objętych CBAM (180 dodatkowych CN) – powiększonej o produkty rynku niższego szczebla – będzie około 7 500 nowych importerów. Przeanalizowano, oceniono i wpisano w karcie projektu kwestie zarządzania ryzykiem i monitorowania obchodzenia przepisów, a obecnie zostaną one rozszerzone o dodatkowe towary i powiązane elementy. Głównym celem komponentu zarządzania ryzykiem jest wspieranie wykrywania nieprawidłowości i ograniczanie ryzyka nadużyć finansowych.

Ponadto konieczne będzie dodanie dodatkowych funkcji lub procesów wymaganych do zarządzania energią elektryczną jako towarem objętym CBAM, jednak nie zmieniają one struktury CBAM.

Choć zmiany polegające na uproszczeniu nie prowadzą do zmiany architektury rozwiązań cyfrowych, wymagają one dodatkowego budżetu na zmianę i rozszerzenie istniejących procesów biznesowych CBAM.

4.1. Wymogi cyfrowe

Jak pokazano na powyższym wykresie, informacje o przywozie towarów objętych CBAM, przekazywane przez państwa członkowskie albo za pośrednictwem DG TAXUD, trafiają do rejestru CBAM z unijnych systemów celnych, wraz z identyfikacją celną importerów i klasyfikacją celną przywożonych towarów. Z systemu CBAM do krajowych celnych systemów importu trafiają natomiast informacje o upoważnieniach zgłaszających CBAM, co jest potrzebne do celów egzekwowania przepisów rozporządzenia w sprawie CBAM przy odprawie przywożonych towarów objętych CBAM. Między systemem informatycznym CBAM a unijnymi systemami celnymi wymienia się także informacje o zarządzaniu ryzykiem. Połączenie systemu CBAM z unijnymi systemami celnymi jest istotne do osiągnięcia celu CBAM polegającego na unikaniu podwójnego pozyskiwania informacji, realizowanego poprzez zwracanie się do zgłaszających CBAM, aby do informacji o przywozie dołączali raport na temat wielkości emisji powstałych podczas produkcji ich towarów w państwach trzecich. Podstawową zasadą CBAM jest „jednorazowe przekazywanie danych”.

CBAM będzie również współdziałał z **nowym** mechanizmem CBAM (systemami informatycznymi lub innymi środkami) właściwych organów krajowych, aby wspierać wdrażanie krajowych procesów egzekwowania CBAM we wszystkich państwach członkowskich oraz krajowych procesów gromadzenia informacji o karach i odzyskiwaniu należności.

Innym kluczowym **nowym** zewnętrznym systemem CBAM jest wspólna centralna platforma (CCP), czyli system informatyczny, w którym zgłaszający CBAM będą kupować od państw członkowskich certyfikaty CBAM. Ich cena będzie ustalana na podstawie ceny uprawnień określonej w systemie ETS. W ujęciu kwartalnym zgłaszający CBAM będą musieli utrzymywać liczbę swoich certyfikatów na rachunku CBAM na poziomie 50 % emisji wbudowanych, aby mogli oni umorzyć wymaganą liczbę certyfikatów w celu zrównoważenia zadeklarowanych emisji i opłat emisyjnych już uiszczonych w państwach trzecich. Komisja, w imieniu

państw członkowskich, odkupi od zgłaszających CBAM nadwyżki certyfikatów. Komisja i państwa członkowskie muszą wspólnie ustanowić CCP i zarządzać tą platformą, choć nie wchodzi ona w zakres rejestru CBAM. Połączenie tego rejestru z CCP ma zasadnicze znaczenie, aby zgłaszający CBAM mogli wykazywać niezbędne certyfikaty na swoich rachunkach CBAM. Rachunki i certyfikaty będą informacjami szczególnie chronionymi.

W systemie ETS ustalać się będzie wyłącznie cenę sprzedaży certyfikatów.

Głównymi użytkownikami rejestru CBAM są zgłaszający CBAM. DG TAXUD spodziewa się około 20 000 zgłaszających w 2026 r. po przyjęciu uproszczenia, ale zakłada, że w wyniku rozszerzenia CBAM na towary niższego szczebla ich liczba wzrośnie do 40 000). Zgłaszający CBAM będą korzystać z rejestru CBAM, aby co roku (w maju) deklarować emisje powstałe w wyniku produkcji przywożonych towarów, monitorować saldo kwartalne rachunków CBAM pod względem stosunku liczby certyfikatów do zgłoszonego przywozu oraz współpracować z krajowymi organami celnymi podczas przeglądu swoich deklaracji CBAM. Właściwe organy krajowe najpierw zweryfikują zgłaszających CBAM w rejestrze CBAM, a następnie upoważnią ich do przywozu towarów objętych CBAM i przyznają im konto CBAM. Od tego czasu zgłaszający CBAM będą mogli co roku deklarować emisje w rejestrze CBAM i przekazywać do umorzenia wymagane certyfikaty.

Operatorzy instalacji produkujących w państwach trzecich towary objęte CBAM zarejestrują się w rejestrze CBAM, a następnie wprowadzą do niego szczegółowe informacje o emisjach związanych z tymi towarami. Zgłaszający CBAM będą mogli uzasadniać zgłaszane emisje poprzez odniesienie do wpisów operatorów. Jest to istotny środek zmniejszający obciążenie regulacyjne podmiotów zgłaszających CBAM i poprawiający jakość danych CBAM. Chociaż na tym etapie nie ma dowodów na poparcie tych szacunków, DG TAXUD spodziewa się, że w 2026 r. liczba operatorów wyniesie 20 000–50 000.

Właściwe organy krajowe CBAM będą korzystać z rejestru CBAM w celu udzielania dostępu podmiotom zgłaszającym CBAM, zarządzania upoważnieniami CBAM, monitorowania rachunków i deklaracji CBAM oraz interakcji z podmiotami zgłaszającymi CBAM, aby zapewnić przestrzeganie przez nie przepisów rozporządzenia w sprawie CBAM. Właściwe organy krajowe są pojedynczym punktem kontaktowym dla zgłaszających CBAM.

Inne organy uzyskają dostęp do rejestru CBAM, aby uczestniczyć w zarządzaniu ryzykiem i egzekwowaniu przepisów w ramach ich odpowiednich obszarów odpowiedzialności. Rejestr CBAM posłuży do koordynacji i wsparcia współpracy międzyagencyjnej w zakresie zapewniania przestrzegania przepisów. Krajowe administracje celne będą zatwierdzać upoważnienia CBAM podczas kontroli zgłoszeń przywozowych, z wykorzystaniem usług replikacji i walidacji rejestru CBAM za pośrednictwem EU CSW-CERTEX.

Komisja będzie przydzielać zgłaszającym CBAM rachunki CBAM w rejestrze CBAM i zapewniać ich aktualność, łącząc informacje przywozowe otrzymane od krajowych administracji celnych, emisje wskazane w deklaracjach rocznych, liczbę certyfikatów, ich zakup zgłoszony na platformie CCP, ich coroczne umarzenie potwierdzone przez zgłaszającego CBAM oraz odkup niewykorzystanych certyfikatów. Komisja będzie korzystać z rejestru CBAM, aby monitorować przywożone towary i związane z nimi emisje w celu zarządzania

ryzykiem, w szczególności – ryzykiem obchodzenia przepisów. Rejestr CBAM będzie również oferował specjalny interfejs do systemu zarządzania ryzykiem celnym CRMS2, umożliwiający dzielenie się ryzykiem związanym z CBAM z dziedziną cel. Rejestr CBAM będzie również oferował komponent zarządzania sprawami, który umożliwi organom tworzenie, uzupełnianie, śledzenie i rozstrzyganie spraw, wymianę powiadomień i wyników oraz monitorowanie aktualnego wykazu wszystkich spraw w całym systemie.

Dostęp poszczególnych podmiotów do rejestru CBAM odbywa się za pośrednictwem specjalnych portali w ramach rozproszonego zarządzania dostępem przez odpowiednie podmioty:

- właściwy organ krajowy zarządza dostępem zgłaszających CBAM do portalu CBAM dla zgłaszającego, uzyskiwanym w oparciu o krajowe dane uwierzytelniające przyznane już wcześniej przez krajową administrację celną albo w oparciu o konto EU Login;
- Komisja zarządza dostępem do portalu operatorów instalacji z państw trzecich, uzyskiwanym w oparciu o dane uwierzytelniające EU Login. W późniejszym terminie zostanie określone, czy Komisja przekaże zadanie przyznawania upoważnienia do dostępu do rejestru CBAM zewnętrznym zaufanym podmiotom;
- właściwe organy krajowe, Komisja i inne organy będą zarządzać dostępem swoich użytkowników.

Podstawowy rejestr CBAM obejmuje zautomatyzowane procesy, które Komisja będzie przeprowadzać w celu wypełnienia swoich obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie CBAM, jak podsumowano powyżej. Zarządzanie danymi referencyjnymi będzie kluczowym procesem zapewniającym spójność i integralność wszystkich zautomatyzowanych procesów służących współpracy zainteresowanych podmiotów. Poza „zwykłym” wykazem towarów, właściwych organów krajowych i opłat emisyjnych w systemie znajdują się także konkretne parametry stosowane do zgłaszania emisji zgodnie ze szczególnymi metodami oraz ustalona domyślna wartość emisji. Wartość domyślna jest kluczowa do celów zatwierdzania wiarygodności deklarowanych emisji.

4.2. Dane

W CBAM przetwarzane będą następujące zasoby danych:

- dane zgłaszającego CBAM (Etap 2)
- dane operatorów z państw trzecich i ich instalacji (Etap 2)
- dane referencyjne CBAM (Etap 2)
- dane dotyczące zarządzania dostępem użytkowników CBAM (Etap 2)
- funkcje zgłaszającego CBAM/importera (Etap 2)
- funkcje organów Komisji zajmujących się CBAM (Etap 2)
- funkcje operatorów instalacji w państwach trzecich (O3CI, Etap 2) i akredytowanych weryfikatorów (do potwierdzenia, Etap 3)
- dane z deklaracji CBAM, dane dotyczące przeglądu i cyklu życia

deklaracji CBAM (Etap 3)

- dane przywożonych towarów CBAM (Etap 3)
- dane dotyczące emisji CBAM i ich obliczania (Etap 3)
- dane dotyczące rejestru CBAM (Etap 3)
- dane dotyczące zarządzania certyfikatami CBAM (Etap 3)
- dane dotyczące monitorowania nieprzestrzegania przepisów CBAM, dochodzeń w sprawie obchodzenia przepisów i zarządzania ryzykiem (Etap 3)
- dane dotyczące sprawozdawczości CBAM, tabeli wyników, powiadomień i zarządzania dokumentami (Etap 3)
- portal wymiany informacji dotyczących ryzyka CBAM Ri. (Etap 3)
- funkcje właściwych organów krajowych (Etap 3)

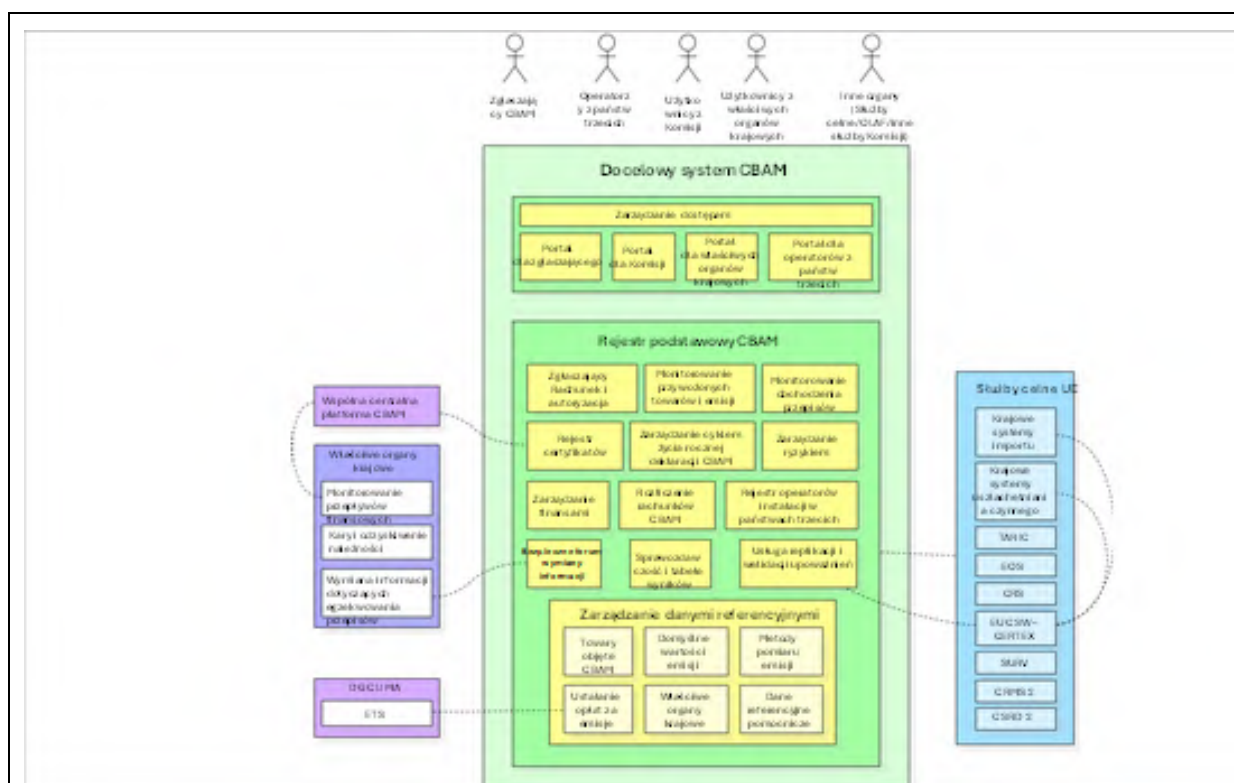
Więcej informacji na temat poszczególnych zasobów danych znajduje się w poniższej tabeli:

Opis docelowych aktywów podstawowych CBAM	Opis odnośnych składników biznesowych/procesów
Dane dotyczące zarządzania certyfikatami CBAM	Zarządzanie cyklem życia certyfikatów CBAM zapewnia informacje o certyfikatach, ich liczbie i wartości oraz prowadzenie cyklu życia certyfikatu, a także informacje potrzebne do celów monitorowania ryzyka i przypadków nieprzestrzegania przepisów.
Dane zgłaszającego CBAM	Dane dotyczące upoważnienia zgłaszającego, jego powielania i walidacji. Dane dotyczące rachunku zgłaszającego i zarządzania tym rachunkiem. Zarządzanie cyklem życia upoważnienia CBAM udzielonego importerowi lub przedstawicielowi pośredniemu przez właściwy organ krajowy. Przekazywanie potrzebnych informacji o rachunku zgłaszającego CBAM do usługi replikacji i walidacji upoważnień (ARVS), w której przechowuje się informacje o upoważnionych zgłaszających CBAM, przekazywane właściwym organom krajowym i właściwym krajowym organom celnym odpowiedzialnym za weryfikację upoważnień importerów.
Dane z deklaracji CBAM, dane dotyczące przeglądu i cyklu życia deklaracji CBAM	Dane dotyczące zarządzania cyklem życia deklaracji i sprawozdań dotyczących deklaracji. Zarządzanie cyklem życia deklaracji CBAM (tworzenie deklaracji, uwzględnianie przywożonych towarów i emisji, przegląd, finalizacja lub odrzucenie deklaracji) i sprawozdawczość.
Dane dotyczące emisji CBAM i ich obliczania	Obliczanie emisji związanych z towarami przywożonymi przez zgłaszających CBAM w oparciu o dane otrzymane od zgłaszającego, dane referencyjne, dane rejestrowe (wartości własne zgłaszającego), dane otrzymane od operatorów i państw trzecich (raport z weryfikacji) itp.
Dane przywożonych towarów CBAM	Portale właściwych organów krajowych i Komisji zawierają interfejsy monitorujące wprowadzanie danych SURV3 (i identyfikujące problemy), umożliwiające użytkownikom ręczne wprowadzanie danych (w drodze wysyłki partii plików) dotyczących przywożonych towarów oraz towarów podlegających uszlachetnieniu czynnemu. Dane te są następnie przetwarzane, przechowywane w portalach, a później – konsolidowane w segmencie back-end w ramach rejestru.
Dane dotyczące rejestru CBAM	Dane dotyczące przetwarzania kont rejestru i dane dotyczące transakcji. Rejestr CBAM odpowiada za wpisy dziennika zawierające dane zgłaszającego

<p>Uwaga: Nie określono jeszcze dokładnie danych, które mają być przechowywane w rejestrze. Co do zasady rejestr ma być niemożliwym do zmiany dziennikiem. Podjęto już odpowiednie działania, aby zapewnić jego bezpieczeństwo. Składnik ten zostanie poddany ponownej ocenie na Etapie 3.</p>	<p>(w tym numer jego rachunku) i transakcji między powiązаныmi relacjami komponentu CBAM, zarządza tymi wpisami i je rejestruje. Wpisy te tworzone są w drodze dodawania danych, które następnie stają się niemożliwe do zmiany (dane te obejmują kwestie zarządzania cyklem życia deklaracji, autoryzacji i zarządzania rachunkami, zarządzania certyfikatami, monitorowania ryzyka i przypadków nieprzestrzegania przepisów, ARV itp.).</p>
<p>Dane dotyczące monitorowania nieprzestrzegania przepisów CBAM, dochodzeń w sprawie obchodzenia przepisów i zarządzania ryzykiem</p>	<p>System informatyczny CBAM wykorzystywany do śledzenia, monitorowania i uwiadamiania potencjalnych lub potwierdzonych przypadków nieprawidłowości i niezgodności w systemie CBAM.</p> <p>Identyfikowanie, monitorowanie, weryfikowanie i zgłaszanie przypadków obchodzenia przepisów i innych nielegalnych praktyk niezgodnych z rozporządzeniem CBAM.</p> <p>Komponent oceny ryzyka (w tym wyniki przeglądów deklaracji) i zarządzania, mający na celu identyfikację i ocenę ryzyka (np. analiza zdarzeń ryzyka, sprawozdania z weryfikacji, wyniki kontroli ryzyka itp.) związanego z procesem przeglądu deklaracji oraz identyfikację i ocenę potencjalnych nieprawidłowości w segmencie back-end rejestru CBAM, a także identyfikację i ocenę przypadków obchodzenia przepisów (dalsze dochodzenie).</p> <p>Łączy informacje i funkcje modułów dochodzeń, zarządzania ryzykiem i bezpiecznego forum w odniesieniu do poszczególnych działań.</p>
<p>Dane referencyjne CBAM</p>	<p>Główne źródło wszystkich danych referencyjnych CBAM, (bezpośrednio lub pośrednio) zapewniające spójność i integralność danych we wszystkich komponentach CBAM.</p>
<p>Dane dotyczące sprawozdawczości CBAM, tabeli wyników, powiadomień i zarządzania dokumentami</p>	<p>Kluczowe narzędzie do śledzenia i monitorowania systemu CBAM oraz gromadzenia i analizowania kluczowych wskaźników jego efektywności i odpowiednich wskaźników biznesowych.</p> <p>Wykorzystywane do przekazywania informacji biznesowych odpowiednim użytkownikom systemu CBAM; obejmuje to możliwość odpowiadania na powiadomienia, jeżeli jest to konieczne/wymagane.</p> <p>Wykorzystywane do przechowywania i wyszukiwania dokumentów mających wpływ na wiele modułów systemu CBAM oraz zarządzania tymi dokumentami.</p>
<p>Portal wymiany informacji dotyczących ryzyka CBAM.</p>	<p>Pomost między polityką CBAM a polityką celną, umożliwiający dzielenie się ryzykiem związanym z obchodzeniem CBAM z organami celnymi. Portal ten, będący częścią rejestru CBAM, będzie służyć do wymiany informacji o ryzyku z rejestru CBAM z systemem zarządzania ryzykiem celnym 2 za pośrednictwem interfejsu system–system. .</p> <p>Wszystkie pozostałe ustrukturyzowane lub nieustrukturyzowane informacje/dane pozyskane lub pobrane z systemu CBAM i przechowywane lub przetwarzane w miejscach przechowywania i na nośnikach poza systemem CBAM.</p>
<p>Dane dotyczące zarządzania dostępem użytkowników CBAM</p>	<p>Dostęp użytkowników (np. zgłaszających, organów celnych państw członkowskich, organów Komisji itp.) do systemu CBAM, dane dotyczące ich logowania i zarządzania ich dostępem do systemu CBAM.</p>
<p>Dane operatorów i instalacji z państw trzecich</p>	<p>Operatorzy produkujących towary CBAM instalacji w państwach trzecich mogą zarejestrować się jako operatorzy CBAM lub wyrejestrować się (np. w przypadku zaprzestania działalności) oraz przekazywać istotne informacje dotyczące procesów/metod produkcji, parametrów kwalifikacji, emisji, sprawozdań z weryfikacji itp.</p> <p>Odpowiednie sprawozdanie z weryfikacji można udostępnić zgłaszającym CBAM – informacje te obejmują poufne dane dotyczące produkcji i parametrów kwalifikacji, które mogą nie być dostępne dla zgłaszających, lecz wyłącznie dla Komisji i właściwych organów krajowych.</p>

Funkcje zgłaszającego CBAM/importera	Główne funkcje biznesowe wykonywane przez zgłaszającego/przedsiębiorcę w oparciu o procesy realizowane/rozpoczęte w portalu CBAM dla zgłaszającego.
Funkcje organów Komisji zajmujących się CBAM	Główne funkcje biznesowe pełnione przez Komisję Europejską w oparciu o procesy realizowane/rozpoczęte w portalu CBAM dla Komisji.
Funkcje dotyczące monitorowania nieprzestrzegania przepisów CBAM, dochodzeń w sprawie obchodzenia przepisów i zarządzania ryzykiem	System informatyczny CBAM wykorzystywany do śledzenia, monitorowania i uwidaczniania potencjalnych lub potwierdzonych przypadków nieprawidłowości i niezgodności w systemie CBAM.
Funkcje właściwych organów krajowych	Główne funkcje biznesowe pełnione przez właściwe organy krajowe państw członkowskich w oparciu o procesy realizowane/rozpoczęte w portalu CBAM.
Funkcje operatorów instalacji w państwach trzecich i akredytowanych weryfikatorów	Główne funkcje biznesowe wykonywane przez operatorów instalacji w państwach trzecich oraz przez akredytowanych weryfikatorów (do potwierdzenia) w oparciu o procesy realizowane/rozpoczęte w portalu CBAM dla operatorów i instalacji z państw trzecich.

4.3. Rozwiązania cyfrowe

Ogólny zarys architektury rejestru CBAM obejmuje trzy warstwy:

- **Warstwa portalu** obejmująca różne portale dla poszczególnych grup użytkowników rejestru CBAM: CBAM dla zgłaszających i operatorów instalacji w państwach trzecich oraz CBAM dla właściwych organów krajowych, Komisji, krajowych administracji celnych, OLAF-u i innych służb Komisji.
- **Warstwa zarządzania dostępem użytkowników:** do celów zarządzania uwierzytelnieniami i upoważnieniami użytkowników rejestru CBAM. Właściwe organy

krajowe będą musiały zapewnić dostęp zgłaszającym CBAM (oczekuje się, że w 2026 r. ich liczba przekroczy 20 000) i tym dostępem zarządzać, natomiast Komisja – operatorom z państw trzecich (szacowanym na 50 000 w 2026 r.). Każde państwo członkowskie i administracja UE będą odpowiedzialne za dostęp swoich użytkowników.

- Segment **back-end**: do celów wspierania wszelkiego zarządzania danymi i zasadami wymaganymi w odniesieniu do CBAM, a także wspierania wszelkich interakcji z systemami zewnętrznymi. Należy zaznaczyć, że: do celów wspierania wszelkiego zarządzania danymi i zasadami wymaganymi w odniesieniu do CBAM, a także wspierania wszelkich interakcji z systemami zewnętrznymi. Należy zaznaczyć, że:
 - o w ramach CBAM zostaną wdrożone liczne procedury, powiadomienia i wymiany informacji między Komisją, właściwymi organami krajowymi i podmiotami zgłaszającymi CBAM, w szczególności w obszarach składania deklaracji i ich przeglądu (w tym oceny ryzyka);
 - o zarządzanie rachunkami zgłaszających i certyfikatami CBAM (potencjalnie aktywa finansowe), zarządzanie ryzykiem i bezpieczna wymiana informacji wiążą się z wysokimi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa.

4.4. Ocena interoperacyjności

CBAM jest z założenia mechanizmem transgranicznym, ponieważ wspiera on w całej UE cykl życia CBAM, w szczególności organizację ocen ryzyka i przeglądów deklaracji CBAM przez wszystkie właściwe organy krajowe i Komisję.

Współpraca krajowych systemów celnych zostanie zapewniona w oparciu o usługi i interfejsy informatyczne Komisji (takie jak SURV3, EU CSW–CERTX i CRMS2), a także nowe komponenty, zaprojektowane specjalnie na potrzeby CBAM.

Rejestr CBAM zaprojektowano z myślą o wspieraniu interoperacyjności poprzez nacisk na otwartość, modułowość, ograniczanie współzależności i solidne interfejsy. Rejestr ten będzie współdziałać z krajowymi systemami CBAM, ze wspólną centralną platformą, z unijnymi systemami celnymi DG TAXUD i krajowych administracji celnych, a także z systemami pozostałych dyrekcji generalnych za pośrednictwem otwartych interfejsów.

Centralne repozytorium CBAM będzie korzystać z istniejących interfejsów unijnych systemów celnych zarządzanych przez DG TAXUD. Określone zostaną specjalne formaty wpisów celnych dotyczących przywozu i uszlachetniania czynnego, dokonywanych przez krajowe administracje celne. Nowe interfejsy służące powiązaniu CBAM z krajowymi systemami celnymi zostaną opublikowane na początku 2024 r., aby zapewnić krajowym administracjom celnym wystarczająco dużo czasu na odpowiednie przygotowanie swoich systemów.

Interfejs S2S łączący rejestr CBAM z CCP będzie oparty na ustrukturyzowanej wymianie komunikatów i dostępny na początku 2024 r., tak aby zapewnić wystarczająco dużo czasu na zintegrowanie odpowiednich interfejsów rejestru CBAM i CCP do połowy 2025 r.

Wszystkie te interfejsy będą oparte na ustrukturyzowanej wymianie komunikatów i, w miarę możliwości, zgodne z EUCDM i załącznikiem B do unijnego kodeksu celnego. Specyfikacje techniczne dotyczące transakcji A2B i B2B zostaną wskazane w akcie wykonawczym do CBAM.

Ograniczenia możliwości ponownego użycia

Możliwość ponownego użycia to jedna z podstawowych zasad architektury centralnego rejestru CBAM. Możliwość ponownego użycia obejmuje dwie kwestie: wykorzystanie usług zewnętrznych w rejestrze CBAM i ponowne wykorzystanie istniejących komponentów do budowy rejestru CBAM.

Możliwość ponownego wykorzystania usług i komponentów DG TAXUD

Usługi unijnej administracji celnej oferowane przez DG TAXUD zostaną wykorzystane w rejestrze CBAM do celów:

- pobierania informacji o EORI przedsiębiorcy;
- dostępu do ewidencji celnej przywozu w systemie Surveillance 3;
- pobierania informacji o towarach CBAM z systemu TARIC;
- udostępniania usługi replikacji i walidacji upoważnień CBAM krajowym systemom celnym za pośrednictwem EU CSW-CERTEX oraz
- wymiany bezpiecznych informacji z systemem CRMS2.

Dostępem użytkowników do portali rejestru CBAM będzie zarządzać UUM&DS, dzięki czemu zainteresowane państwa członkowskie będą mogły ponownie wykorzystać dane uwierzytelniające zgłaszających CBAM w systemach celnych, aby zapewnić im dostęp do portalu CBAM dla zgłaszającego, a Komisja (lub zaufane osoby trzecie) będzie mogła przyznać operatorom instalacji w państwach trzecich prawo dostępu w oparciu o ich dane uwierzytelniające EU Login. Portal dla operatorów instalacji w państwach trzecich będzie wykorzystywał system UE Access do celów autoryzacji użytkowników oraz będzie opierał się na systemie EU Login do celów uwierzytelniania użytkowników.

W rejestrze CBAM zostanie ponownie wykorzystanych kilka komponentów technologicznych DG TAXUD i instytucjonalnych systemów informatycznych bez uszczerbku dla zgodności z zasadą płynności określoną w przeglądzie architektury w załączniku 2, a mianowicie:

- architektura oprogramowania pośredniczącego TSOAP DG TAXUD, która zostanie ponownie wykorzystana w każdym z modułów rejestru CBAM;
- monitorowanie i audyt COTS ELK i Kafka;
- źródła zarządzania ramami aplikacji celnych (TATAFng) DG TAXUD;
- dokumentacja i kod źródłowy systemu zarządzania decyzjami celnymi DG TAXUD na potrzeby budowy systemu upoważnień CBAM;
- dokumentacja i kod źródłowy bazy referencyjnej pozwoleń celnych DG TAXUD na potrzeby udostępniania krajowym systemom celnym upoważnień CBAM, które mają być kontrolowane podczas odprawy przywózowej;
- dokumentację i kod źródłowy systemu zarządzania ryzykiem celnym 2 (CRMS2) DG TAXUD na potrzeby zapewnienia portalu wymiany informacji dotyczących ryzyka; dokumentację i kod źródłowy systemu zarządzania ryzykiem celnym 2 (CRMS2) DG TAXUD na potrzeby zapewnienia portalu wymiany informacji dotyczących ryzyka Rsecure;
- metodyka DG TAXUD TEMPO, w tym PM²;

- dopóki obsługa rejestru CBAM będzie należała do zadań DG TAXUD – dwa centra danych DG TAXUD na potrzeby testowania i integracji, wraz z ich zaporami sieciowymi, aktywno-aktywnymi klastrami, bilansowaniem obciążenia i dwoma aktywno-pasywnymi centrami danych, aby zapewnić skalowalność, wysoką dostępność i przywrócenie gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, czyli elementy zabezpieczeń potrzebnych w rejestrze CBAM.

Należy zauważyć, że od 2014 r. DG TAXUD stosuje się do wszystkich zaleceń DIGIT przy opracowywaniu usług aplikacji biznesowych, usług w zakresie danych i usług użyteczności publicznej na potrzeby swoich aplikacji SOA.

Możliwość ponownego wykorzystania unijnych usług i komponentów korporacyjnych

Rejestr CBAM będzie wykorzystywał system EU Login do uwierzytelnienia zgłaszających CBAM z państw członkowskich sklasyfikowanych w systemie UUM&DS jako typ D, operatorów instalacji w państwach trzecich oraz wszystkich urzędników właściwych organów krajowych, Komisji, krajowych administracji celnych i innych służb Komisji. Rejestr CBAM będzie korzystał z sieci identyfikacji elektronicznej organów celnych eIDAS w celu uwierzytelnienia zgłaszających CBAM z państw członkowskich sklasyfikowanych w systemie UUM&DS jako typ A, B lub C.

Rejestr CBAM będzie wykorzystywał UUM&DS i UE Access do udzielania upoważnień wszystkim użytkownikom.

Możliwość pełnego przejścia z systemu UUM&DS do systemu UE Access zostanie rozważona, gdy system UE Access zacznie oferować wszystkie funkcje UUM&DS, w tym wsparcie ze strony sieci eIDAS. Obecnie portal dla operatorów instalacji w państwach trzecich będzie opiera się na systemie UE Access do celów autoryzacji użytkowników.

Rejestr CBAM będzie korzystał z usługi EU Sign, zarządzanej przez Komisję, która obsługuje kwalifikowane podpisy elektroniczne, aby zapewnić pochodzenie i integralność dokumentów elektronicznych, zwiększając tym samym ich ogólne bezpieczeństwo i autentyczność w ramach CBAM.

Publiczne informacje o CBAM z rejestru CBAM będą publikowane na portalu Europa.

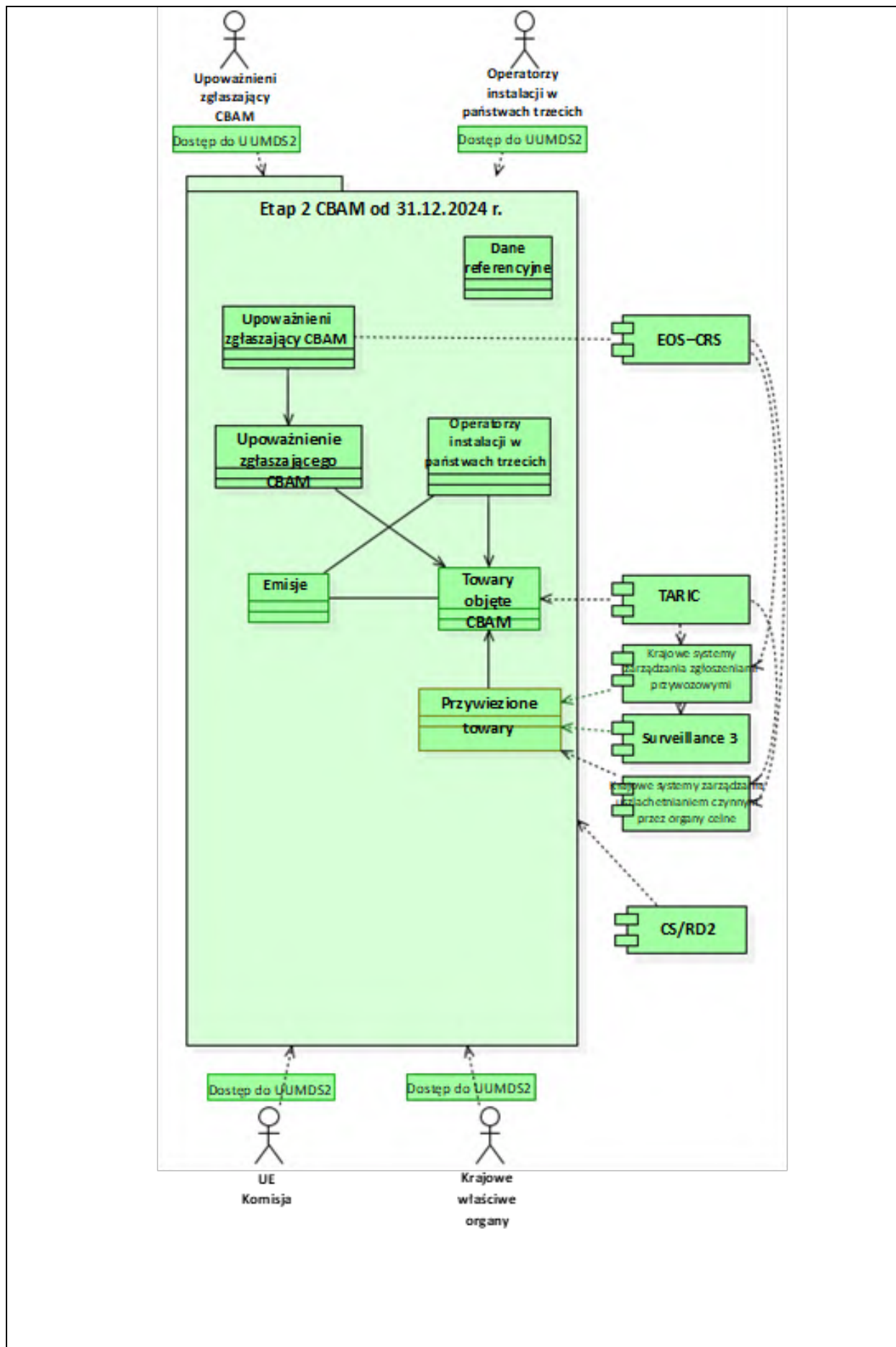
DG TAXUD pragnie także zmaksymalizować ponowne wykorzystanie usług i komponentów korporacyjnych, które spełniałyby niektóre wymogi CBAM, ograniczyć ryzyko ich nieterminowego wdrożenia i zabezpieczyć jakość swojej działalności, a jednocześnie obniżyć wydatki kapitałowe i operacyjne.

4.5. Środki wspierające cyfrowe wdrażanie

W rozporządzeniu w sprawie CBAM określono, że rejestr CBAM będzie wdrażany w dwóch okresach, podzielonych na trzy następujące po sobie etapy:

- **Ramy czasowe:** stopniowe wdrażanie w okresie przejściowym – od IV kwartału 2023 r. do IV kwartału 2025 r. – po którym, od I kwartału 2026 r., nastąpi okres docelowy.
 - o W **okresie przejściowym** importerzy CBAM co kwartał zgłaszają emisje związane z przywożonymi towarami, ale nie muszą kupować ani umarzać certyfikatów. Jest to okres docierania się systemu CBAM.
 - o W **okresie docelowym**, rozpoczynającym się 1 stycznia 2026 r., zgłaszający CBAM będą musieli posiadać upoważnienie, co roku deklarować emisje, kupować

a zgłaszający CBAM będą musieli uzyskać wymagane upoważnienia na okres docelowy.

Zakres części 3 CBAM: część „deklaracje CBAM, rachunki i zarządzanie ryzykiem” (poniżej na fioletowo) wejdzie w życie z początkiem okresu docelowego, który ma się rozpocząć 1 stycznia 2026 r. Część ta stanowi podstawę docelowego systemu CBAM. Część 3 CBAM obejmuje również interfejsy łączące system za pośrednictwem EU CSW-CERTEX z krajowymi systemami importu na potrzeby upoważnień CBAM, ze wspólną centralną platformą zakupu certyfikatów CBAM, z ETS, OLAF-em oraz systemami właściwych organów krajowych. W ramach tej części do rejestru CBAM zostaną także dodane **zdolności w zakresie certyfikatów CBAM** oraz zarządzania ryzykiem. Ponieważ moduły certyfikatów CBAM i zarządzania ryzykiem posłużą do przetwarzania informacji poufnych i monitorowania przypadków obchodzenia i nieprzestrzegania przepisów, część 3 CBAM obejmuje zarządzanie informacjami szczególnie chronionymi i wymaga wysoce bezpiecznych procesów. Część ta będzie nadal utrzymywana i rozwijana w okresie docelowym.

Harmonogram etapu 3 CBAM: etap ten rozpocznie się 1 stycznia 2026 r., tak samo jak okres docelowy. Na tym etapie tylko części 2 i 3 CBAM będą funkcjonować równolegle, w ścisłej interakcji. Część 1 zostanie wycofana, gdyż dotyczyła ona wyłącznie okresu przejściowego. Społeczność użytkowników zostanie rozszerzona o krajowe administracje celne.

Zakres części 3 CBAM: Część „deklaracje CBAM, rachunki i zarządzanie ryzykiem” (poniżej na fioletowo) wejdzie w życie z początkiem okresu docelowego, który ma się rozpocząć 1 stycznia 2026 r. Część ta stanowi podstawę docelowego systemu CBAM. Część 3 CBAM obejmuje również interfejsy łączące system za pośrednictwem EU CSW-CERTEX z krajowymi systemami importu na potrzeby upoważnień CBAM, ze wspólną centralną platformą zakupu certyfikatów CBAM, z systemem CRMS2 służącym do wymiany informacji związanych z zarządzaniem ryzykiem celnym w UE, z ETS, OLAF-em oraz systemami właściwych organów krajowych. W ramach tej części do rejestru CBAM zostaną także dodane **zdolności w zakresie certyfikatów CBAM** oraz zarządzania ryzykiem. Ponieważ moduły certyfikatów CBAM i zarządzania ryzykiem posłużą do przetwarzania informacji poufnych i monitorowania przypadków obchodzenia i nieprzestrzegania przepisów, część 3 CBAM obejmuje zarządzanie informacjami szczególnie chronionymi i wymaga wysoce bezpiecznych procesów. Część ta będzie nadal utrzymywana i rozwijana w okresie docelowym.

Harmonogram etapu 3 CBAM: etap ten rozpocznie się 1 stycznia 2026 r., tak samo jak okres docelowy. Na tym etapie tylko części 2 i 3 CBAM będą funkcjonować równolegle, w ścisłej interakcji. Część 1 zostanie wycofana, gdyż dotyczyła ona wyłącznie okresu przejściowego. Społeczność użytkowników zostanie rozszerzona o krajowe administracje celne.

Etap 3 CBAM – ogólny zarys architektury

